

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Akhaha

«Avrupa, Türkiye'den giyim
eşyası istiyor.» — Gazeteler —
Vatandaş — Haydi, satıyorum!..

— 100 —

1984 YILINDA

100

apartman dairesi

YENİ YUVANIZDA MESUT OLUNUZ

TÜRKİYE BANKASI

Akbaba

Bu memlekette de bir gün...

SİYASİ MİZAH GAZETESİ

BASYAZARI :
Yusuf Ziya Ortaç

SAHİBİ :
Ergin Ortaç

YAZI AİLESİ :

Aziz Nesin, Adnan Veli,
Orhan Kemal, Rifat
İlğaz, Naci Sadullah,
İlhan Selçuk, Selami
Yurdatap, Nîmet Arzak,
Necdet Rüştü, Şemsi
Belli, Salâhattin Kutlu,
Burhan Esen, Kenan
Akıncı, Reşit Aşçıoğlu,
Vedat Saygel.

ÇEVİRGEN AİLESİ :
Vâ - Nû, Semürümis Ay-
dınlık, Ergin Ortaç,
Güliden Ortaç.

KARİKATÜR AİLESİ :
Necmi Rıza, Turhan
Selçuk, Nihar Tübiek,
Cafer Zorlu, Mehmet
Polat, Semih Balıoğlu,
Mim Uykusuz, Zeki Bey-
ner, Burhan Solukçu,
Şadi Dınççağ, Mıstık,

©

Yazı işlerini fiilen
idare eden :
Kadri Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı
yer :
Akbaba Matbaası

Kapak baskısı :
Şaka Matbaası

Abone bedeli : Yıllığı
50, Altı aylığı 25 lira.
Yabancı memleketlere
yıllığı 100, altı aylığı 50
lira. Uçakla gönderil-
mesi istenen abonele-
den uçak masrafı ayrı-
ca alınır.

Fiatı : 100 kuruştur.

IDARE YERİ :
Divanyolu Klodfarer
caddesi, No. 8-10
Daire : 3.

Telefon : 22 18 11

İLAN FİYATI :

Kapak içi, santimi 20 li-
ra, iç sayfalar 30 lira-
dır.

27 Şubat 1964

Cilt : 6 — Sayı : 9

YIL : 42

©

Bu gazete Basın ahlâk
yasasına uymayı tash-
hüt etmiştir.

TÜRKİYE, büyük zorluklar için-
dedir. El değmemiş ham top-
raklarımız, kat kat denizaltı
tarlalarımız insan gücü beklîye
dursun, biz çocuklarımıza sınır ka-
pılarını gösteriyoruz: «Git, ekme-
ğini yabancı dünyalarda kazan»
diye...

Sayın İnönü, alle sofralarında
lokmalardan gittikçe küçüldüğünü
açıkladı. Ferit Melen, tencerelerin
yağsız kaynayacağı günler uzak de-
ğil, dedi. Dış ticaret açığımız, ra-
kamların sayısız kazmalarıyla de-
rinleşen bir uçurum. Kapısında
beklediğimiz dostlardan uzanan
yardım, yıllardır sıkılan bir limo-
nun son damlaları...

Bir de Nişantaşı caddelerinden,
Şişli caddelerinden, apartman altı
pasajlardan geçiniz. Baştan başa
Amerikan pazarı!.. Onbeşbin liraya
Amerikan ocağı.. Onbin liraya A-
merikan müzik dolabı.. Altıbin lira-
ya Amerikan kürk.. Üçbin liraya
Amerikan yatak.. Amerikan kom-
posto, Amerikan sabun, Amerikan
dış macunu, Amerikan traş kremi...

Hele dudaklardaki sigaralar? Hep-
si Amerikan!

Gazetelerde gözüme ilişti: Yüz bin
lira tutarında Amerikan eşyası ele
geçirilmiş!

Ayol, vitrinler bunlarla dolu.. Dük-
kânlar tıklım tıklım, neredyse kal-
dırımlara taşacak.. Hangisinin ka-
pısından içeri girip bir fiat dökü-
mü yapsanız, toplam, yüzbinden
aşağı düşmez!

Ama bu açık meydan kaçakçılı-
ğını görebilmek için bile mallı po-
lis'in işe başlamasını bekledik. Bu
da çocukluğumuzdaki körebe oyu-
nundan farksız: Nasılsa, içlerinden
birinin yakası elimize geçti!

Bunlar kaçak eşyaymış... Peki,
Gümrük kapısından namuslu na-
muslu giren şu patlıcan moru, şu
erguvan penbesi, şu ördek yeşili

İtalyan camlarına ne diyelim?.. Ek-
zotik bir yaprağı andıran şu tabak,
çingene zurnasına benzeyen şu va-
zo?.. Biri üçyüz elli lira, öbürü
dört yüz altmış... Kim sokuyor bun-
ları bu memlekete?

Biz, kitap basacak kâğıt bulamı-
yoruz: Duyguyu, düşünceyi paket-
lemeyen, biraz tok, biraz beyaz, bi-
raz kâğıda benzer kâğıt.. Yok!.. Ama
Beyoğlunda Fransız parfümü, İngi-
liz kumaşı, İtalyan kravatı var.. Be-
yen, beyendiğini al!

Hele gazetelerin küçük ilânlar
sayfası, bizim ekonomik bünyemî-
zin röntgen filmidir: Hiç giyilme-
miş son model, Paris'li astragan,
Amerika'lı vizon, Almanya'lı etol
mü istersiniz: İşte telefon nume-
raları...

1964 model İmpala otomobil, sı-
fır kilometrede sizi bekliyor. El
değmemiş Pontiac, seksenbini say-
dınız mı, kapınızda!

Bu yalnız İstanbul'da değil, bu
yalnız Ankara'da, İzmir'de değil.
Sınır illerimizde, çarşı, pazar ka-
çak eşya sergisi diyorlar.

Ama bundan da acısı, bundan da
korkuncu, bundan da ayıbı var:

Maçka'dan Dolmabahçe'ye inmiş,
İstanbul'a gidiyordum. Kabataş kı-
yılarında Sinan'ın tek minareli
bir camii vardır: Topraktan, mer-
mer bir fidan fıskırması sanırsınız.
Bir de baktım, kapının iki yanında-
ki iki sütuna yeşil birer ilân yapı-
tırılmış mı! Suratına iki tokat
yapıştırılrsa böylesine canım yanmaz,
böylesine yüzüm kızarmazdı.

Bu iki ilân, Türk Hava Yolları'n-
nın ilk ilânı idi: Hacılarımızı Suudi
Arabistan'a uçmaya çağıran ilân-
lar!

Bunu devlet eliyle yapıyorduk:
Devlet eliyle vatandaşları Hacca
dâvet ediyor, afişler bastırıyor, ca-
mi duvarlarına yapıştırıyorduk!

Demek, bu yıl da müslüman kar-

deşlerimizin ceplerine ikiyüzer do-
lar ve ikiyüzer Türk lirası koyup
Arap dünyasına göndereceğiz.

İkibin kişi gitse, beş milyon lira..
Onbin kişi gitse, yirmi beş milyon
lira!.. Biz, bu kadar parayı alabil-
mek için, küçücük Avrupa devlet-
leriyle masa başlarında pazarlıklar
ediyoruz. Demek bir Hac seferine
bir Belçika, bir İsviçre kredisiz!

O Arap dünyası ki, Hacı soygunu
ile altın kaplama otomobil yapı-
tırıyor, altın kurnalı hamam yaptı-
rıyor ve Makarios'la kolkola karşı-
mıza çıkıyor!

Demek, Diyanet İşleri Başkanın-
dan bir bildiri yayınlamasını iste-
yemiyoruz: «Bu yıl, devletimiz bü-
yük sıkıntılar içindedir. Büyük zor-
luklar içindedir. Büyük darlıklar
içindedir. Borç içinde olan bir insa-
na Hac, nasıl caiz değilse, borç
içinde bir devletin evlâtlarına da
Hac caiz değildir. Bu yüzden dev-
letimizin giriştiği plânlı kalkınış
çabaları, bizi, milletçe umduğumuz
mutlu günlere kavuşturuncaya ka-
dar, Hac için pasaport istenmeme-
sini din kardeşlerimizin vatansever-
lik duygularından bekleriz» diye...

Bu, dinin dünya işlerine karışma-
sı değildir. Dini dünya işlerine ka-
rıştıranlar, cami duvarlarına uçak
ilânı yapıştıranlardır. Bu, sadece
Diyanet İşlerinin, vicdanları aydın-
latması, gönüllere teselli vermesi,
vatandaşları uyarmasıdır.

Biz, dinin kutsal meşalesini bu
mutlu yolda yakıp politika yolunda
söndürecekimize, politika yolunda
yakıp bu mutlu yolda söndürüyo-
ruz.

Ne demişti Tefvik Fikret:
«Bu memlekette de bir gün sa-
bah olursa...»

Aradan altmış yıl geçti!.. Sabah
olmuyor, olmuyor, olmuyor!

Yusuf Ziya ORTAÇ

«Makarios, Ruslardan yardım
istedi!» — Gazeteler —

Yazısız

Tosunun ŞEREFİNE!

naci sadullah

BİR akşam üstü cezaevine çektiği küçük arabacıkla mahkûmlara öteberi taşıyan İhtiyar Tosun'un öldüğü haberi yayıldı. Hemen bütün mahkûmlara az çok keder veren bu ölümden en fazla tasalanan insan, şimdi beygirsiz kalan o arabacığın otuz yıllık sürücüsü yetmiş beşlik Kadir efendi olmuştu. Çünkü, Tosun'un ölümüyle onun görevi de bitmiş oluyordu.

Tosun'suz ne yapabildi artık?

Mahkûmların «Erzak Kamyonu» adını verdikleri o arabayı, kayışları omuzlarına takıp kendisinin çekebilecek hâli yoktu ya... Hapishane idaresinin yeni bir beygir alması-ya-çağı da muhakkaktı.

Yirmi yıl önce, arabanın eski beygiri ölünce Kadir efendi uzunca bir zaman ortada kalmıştı: Çünkü, hapishane bütçesinde yeni beygir almak için tahsisat yoktu.

Çaresiz, mahkûmlar aralarında para toplamışlar ve Tosun'un alınmasını sağlamışlardı.

Kadir efendi, bu sayede işine yeniden kavuştuktan sonra, Tosun'a baba gibi bakar olmuştu. Hayvanın biraz keyfi kaçsa, Kadir efendinin ödü kopardı: Ya bu da giderse diye...

Eski beygirin yerine yenisi resmen alınmış olmadığı için, cezaevi bütçesinde, ne Kadir efendinin aylığına, ne de Tosun'un yem tahsisatına yer verilemiyordu. Çaresiz, hem Kadir efendiyi, hem Tosun'u beslemek, yine mahkûmlara düşmüştü.

Kadir efendi bütün bunları bildiği için âkibetinden hiç de ümitsiz değildi. Ne yapabildi artık?.. Hapishanede öyle eski kalantor mahkûmlar da kalmamıştı.

Tosun'un ölümü ortaya bir mesele daha çıkarmıştı: İhtiyar hayvanın yığılmış leşi, cezaevi kapısının biraz ötesinde, serilmiş yatıyordu. O koca alâmeti oradan kaldırıp münasip bir yere gömmek de bir masraf işiydi elbet. Cezaevi müdürü savcılığa bildirip nasıl davranması gerektiğini sordu. Savcılıktan:

— Siz işi Millî Emlâk Müdürlüğü'ne haber verin.. Mirî mal olarak hayvanın ölüsü de, dirisi de onlarındır. Gelsinler, hem derisini yüz-

dürüp alsınlar, hem de gerisini gömsünler, demişlerdi.

Müdür, bu talimata uyup telefonu Emlâk Müdürlüğü'ne açtı. Onlar, önce Tosun'un hapishane kütüğündeki kaydını sordular. Müdür, yeni tâyin edilmiş olduğu için, hayvanın hapishaneye ne zaman, nasıl mal edildiğini bilmiyordu. Millî Emlâk Müdürlüğüne:

— Başüstüne efendim, hemen çıkarttırıp birazdan arzederim, dedi.

Telefonu kapattığı zaman rahat bir nefes almıştı: Demek ki, kütükteki kaydının çıkarılmasından sonra, Tosun'un başına bir kocaman dert kesilen ölüsü de ortadan kalkmış olacaktı.

Fakat zile basıp çağırttığı baş kâtipin verdiği bilgi, müdürün bir dakikacık bile sürmemiş olan rahatlığını yeniden bozmuştu: Baş kâtipin anlattığına göre Tosun'un cezaevi defterlerinden hiç birisinde kaydı yoktu. Parası mahkûmlar tarafından ödenmiş bir hayvana, cezaevi nasıl resmen sahip çıkabilirdi?

Müdür baş kâtiple konuşurken, odacı bir vatandaşın kendisiyle görüşmek istediğini bildirdi. Müdürün «Buyursun» demesinden sonra içeriye kafası ustura ile kazınmış, pala bıyıklı, ensesinden görünen yakrakları korkulacak kadar kırmızı

bir adam girdi. Kocaman iki eliyle göbeğinin üstünde tuttuğu eski kasketini çember gibi ağır ağır çevire çevire müdürün masasına yaklaşıarak:

— Başınız sağ olsun bey dedi.

Müdür, bu baş sağlığının kendine Tosun yüzünden dilendiğini birden kavrayamamıştı.

— Hayrola efendim?.. Diye sorarak, karşısındakini dikkatle süzme-ye koyuldu.

Adam, ciddiyetle kaşlarını çatarak:

— Yoksam bana oyun mu ettiler?.. Kapıda yatan hayvan, gerçekten sizin emektar değil mi?.. diye sordu.

Müdür, işi anlayınca acı acı gülmüşü:

— Bizim... Bizim hayvan... Teşekkür ederim baş sağlığınıza... Zihnim başka bir şeyle meşguldü de birden kavrayamadım...

Adam, ferah bir nefes alarak:

— Olur bey.. İnsanlık hali, dedi ve ilâve etti:

— Eğer hayvanın derisini bana bırakırsanız, gömmesini üzerime alırım...

Müdür yeniden ferahlamıştı:

— Buyrun, şöyle oturun biraz, diyerek herifi bir sandalyeye yer-

leştirdikten sonra telefonla hemen savcını buldu:

— Beyfendi, dedi, siz yine hayvan meselesi için rahatsız ediyorum. Emrinize uyarak, Millî Emlâk Müdürlüğü ile temas ettim. Onlar, evvelâ hayvanın demirbaş kaydını çıkarmamızı istediler. Bendeniz kendilerine «Olur» dedim ama, burada durumu inceleyince öğrendim ki hayvanın bizde kaydı yokmuş. Çünkü Tosun'u, hapishane idaresi değil, mahkûmlar satın almışlar... Şimdi bize bir müracaat var. Bir vatandaş: «Derisini bana bırakırsanız, ben hayvanı gömerim» diyor. Bu teklifi kabul etsek de bu işten kurtulsak olmaz mı savcı beyciğim?

Savcının bu sözlere verdiği cevapları yüzünde gittikçe artan bir ekşiyişle dinliyen müdür:

— Başüstüne efendim, diyerek telefonu kapatırken, haksız yere ağır ceza giymiş masum bir sanık isyanı içindeydi. Baş kâtiple dönerek:

— Öyle bir anlaşma için size izin vermek selâhiyetimiz dışında diyor.. Hesabımızı Millî Emlâk Müdürlüğü ile görmek düşüymüş bize...

— Pekiyi, görelim efendim.

Müdür öfkelenmişti:

— Görelim diyorsun baş efendi ama, Millî Emlâk Müdürlüğü bizden hayvanın resmi kayıtlarını istiyor. Hani kayıtlar?

— E, siz de durumu aynen anlatırsınız efendim...

— Olur mu canım, olur mu? Bir hayvan bir hapishaneye on yıl hizmet eder de kütükte kaydı bulunmaz olur mu?.. Siz bu işi vaktiyle çürük tutmuşsunuz. Mahkûmların, hayvan bedellerini kendi aralarında topladıklarına dair bir zabıt yapacaktınız. Sonra bir zabıt daha tanzim edip hayvanı hapishane demirbaşına gönül rızasıyla bağışladıklarını tesbit edecektiniz. Sonra bu zabıtlara dayanan bir zabıt daha tutup hapishanenin demirbaş defterine kaydını işliyecektiniz. Siz tutmamış, yapmamış, işlememişsiniz. Bunların hiçbirisi hazırlanmadan koskoca bir hayvan devletin resmi bir arabasına nasıl sürülür? Bu, insan değilki gönüllü hizmet etti diyessin!

Bu sefer kızmak sırası baş kâtiple gelmişti. Öfkesini elinden geldiği kadar saklamağa çalışarak:

— Hakkınız ama beyfendi, dedi, savcılığa, Millî Emlâk Müdürlüğüne haber verip işi büyütmeseydiniz.

Müdür, pişmanlığını saklamadı:

— Oldu bir kere... Ben nerden bileydim uğursuz hayvanın sivilsiz olduğunu?.. İş meydana çıkarsa «Mahkûmlardan usulsüz para toplayıp kaçak hayvan işletmiş» diye tahkikat açarlar hakkımda... Gerçi muamele benim zamanımda olmamış ama, bu beni kurtarmaz ki.. Adama «Sen bu hapishaneyi teslim alırken o koskoca hayvanı görmedin mi?» diye sorarlar.. Zaten o uyuş hayvanı daha ilk görüşümde gözüm tutmamıştı benim.. Nuhuse-tin biriydi. Ben bu meslekte kendimi sade insan sarrafı olmuş sanırdım ama, meğer hayvan sarrafı-ğım da az değilmiş: Seceresinde bir bozukluk olduğunu şıp diye sezmişim... Şimdi gel de ayıkla pirincin taşını bakalım.. İster misin bir beygir yüzünden, hapishane müdürlüğünden mahkûmluğuna düşelim?

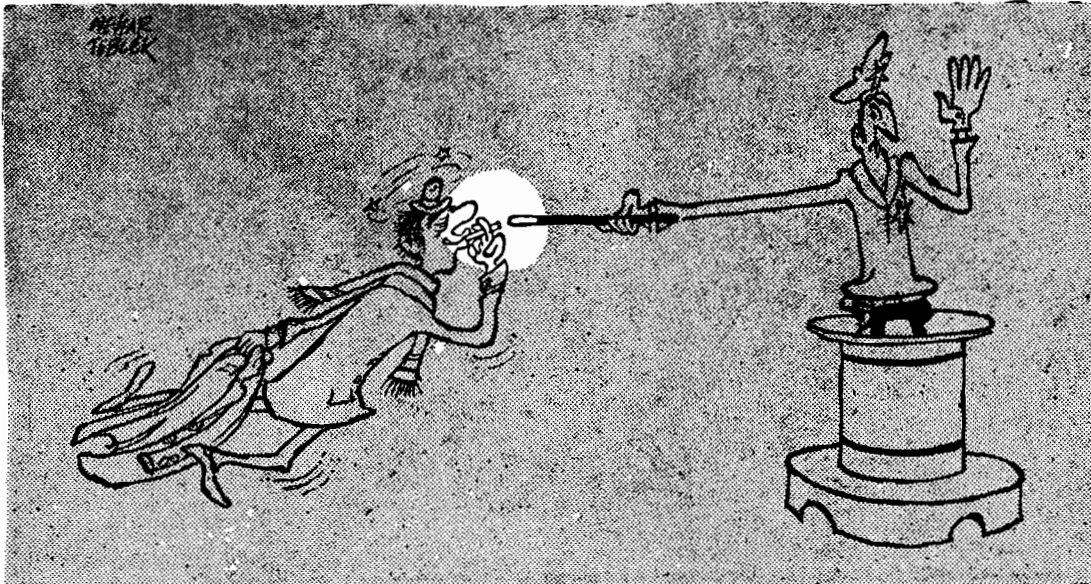
Baş kâtip içini çekerek:

— Allah esirgesin müdür beyciğim, dedi.

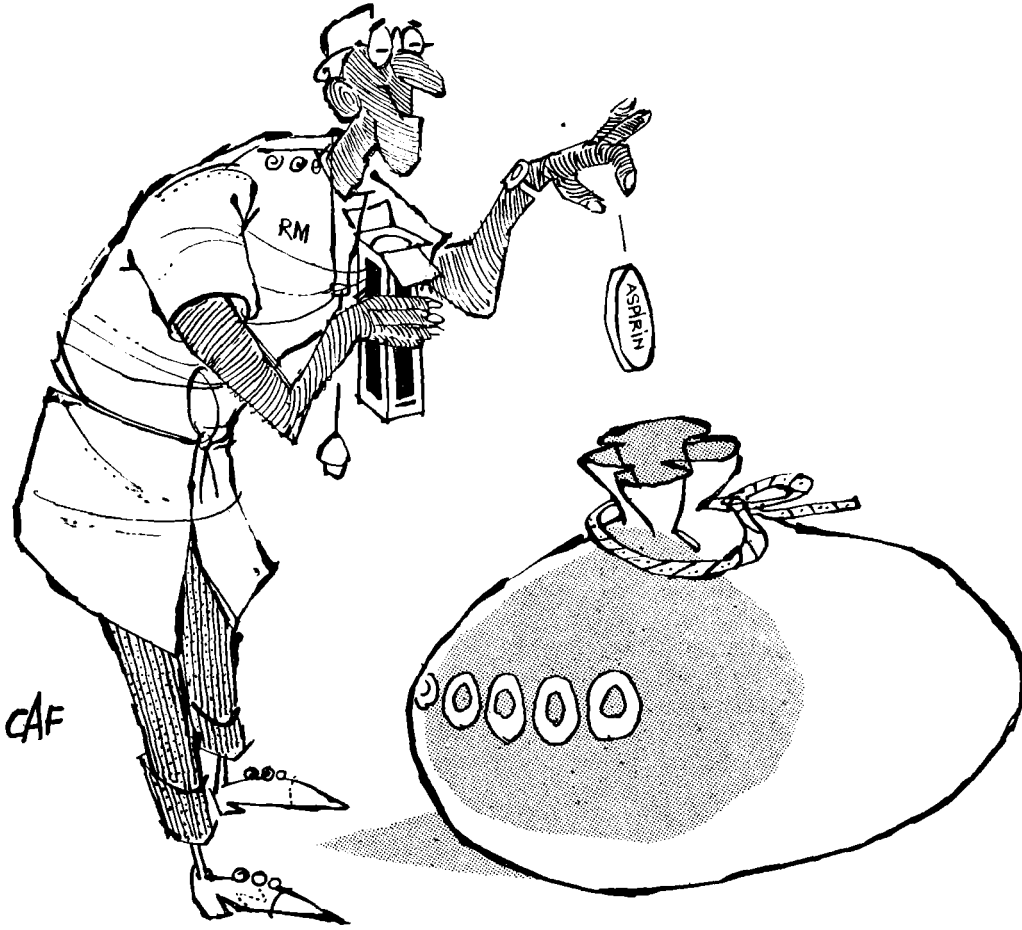
Müdür, çalan telefona uzandı. Konuşurken:

— Araştırıyoruz efendim... Henüz bulamadık efendim... Hayvanın kayıtları oldukça eskimiş efendim... Mahzene adamlar indirdik efendim...

Trafik polisleri ışıklı değnek kullanıyor.. — Gazeteler —

— Mersi!..

Yazısız

dım... Bulunur bulunmaz arzedeceğiz efendim...

Demesinden, karşısındakinin Milli Emlâk Müdürü olduğu anlaşılıyordu. Konuşma bittiği zaman sarımsı yüzünü ter basmıştı. Baş kâtiibe:

— Felâket, dedi, gördün mü başımıza geleni?.. «Hayvanın gömme masrafı cezaevine aittir. Biz, kaydını ve derisini isteriz» diyor herif!

Baş kâtip bilgiç bilgiç başını salladı:

— O Milli Emlâk'çiler böyledir müdür beyciğim: Tek düğmesi üzerinde hakları bulunduğunu öğrenseler, sırtındaki cekete sahip çıkarlar...

Müdür içerledi:

— Canım, ben hayvanın derisinde değilim. Yeter ki kendi postum elden gitmesin, diye âdeta inledi.

Derinin isteklisi olan şişman vandaş, deminden beri dinlediklerinden, artık kendisine bir iş kalmadığını anlamıştı. Kalkıp müdürün masasına doğru yürüyerek:

— Bana müsaade müdür bey, dedi.

Müdür, onun veda için uzattığı eli sıkı, ama birakmadı: Ununla beraber son kurtuluş ümidi de gitmiş olacaktı. Kararsız:

— Adınız ne sizin?.. Diye sordu.

— Süleyman... Celep Süleyman derler bana...

— Bak bay Süleyman, ben adam sarrafıyım, anlarım: Sen, yüzü gibi içi de temiz bir insana benziyorsun.

Celep Süleyman, hin hin gültürseddi:

— Anlamaz mısın bey? demin söyledin ya, senin gözünden hayvanın cıbbiliyeti bile kaçıp kurtulamazmış...

— Dalga geçme Süleyman efendi... Şimdi konferansı bırakalım da sen beni dinle: Şayet hem kendin nasiplenmek, hem de bize bir iyilik etmek istersen, bu gece bu hayvanı buradan yürütlüver... İster

derisini yüz nallarını sök, ister kuyruklarını yol... Yeter ki biz duymamış, görmemiş, bilmemiş olalım...

Bu teklif üzerine celep Süleyman kalın kaşlarını çatarak hâlâ müdürün elinde duran elini çekmek istedi:

— Sen ne demek istiyon müdür bey? Bu senin beni sürmek istediğin işe düpe düz hırsızlık demezler mi?

— Demezler Süleyman efendi, demezler.. Hem mahalledeki ümmet-i muhammedî bir leşten kurtaracaksın, hem bizim başımızı dertten... Sonunda sen de alının teriyle biraz nasiplenmiş olacaksın... Dinle beni, bu sevabı işlemekten kaçınma.

Yanına sokulup, celep Süleyman'ın, kasketini tutan öbür elini de bileğinden baş kâtip kavramıştı:

— Haydi bay Süleyman, kırma müdür bey!.. Kaldır şu leşi ortadan!

Müdürün, baş kâtipin bütün zorlamalarına rağmen celep Süleyman yola gelmedi:

— Ben fıkırayım ama, hırsız değilim diyordu. Kaydı, kuyudu bulunmayan sabıkalı bir hayvanın ölüsünden bana ne hayır gelir?.. Yok müdür bey yok, ben bu yaştan sonra adımı leş hissi çıkaramam...

Bunlar celep Süleyman'ın son sözleri olmuştur. Ondan sonra iki elini hızla çekip kurtararak odadan çıkmış, gitmişti.

Baş kâtiple müdür acı acı bakıştılar: O sırada bu işi yapacak bir hırsız bulsalar, ikisi de alından, hattâ ellerinden öpeceklerdi.

Hapishane müdürü dışlerini gıcırdatarak:

— Çalmazlar namussuzlar, dedi, çalmazlar... Çünkü bu namuslu hırsızlık!

Ertesi sabah, Tosun'un ölüsünün yerinde yeller esiyordu. Ama onun

yerine, hapishane kapısı önünden caddeye çıkan dikçe yokuşun ortasında bir başka ölü yatmaktaydı. Henüz savcı gelmediği için, onu bulunduğu durumda bırakmışlardı.

Bu, omuzlarına takılmış kayışlarla arabaya koşulu, Kadir efendi.

İhtiyarcık, ümitsiz hayatının son çaresi olarak Tosun'un işini kendisinin yapıp yapamayacağını denemek istemiş, ama yokuşu çıkamamıştı!

O günün gecesi ise, celep Süleyman, Kör Artin'in Kumkapı'daki meyhanesinde, yüzünün kırmızılığını biraz daha alevlendiren bir çakır keyiflik içinde karşısındaki kafadarına şu sözleri söylüyordu:

— Açık gözler akıllarınca beygir leşini bana çaldiracaklar, sonra da polis kapıya gelip de: «Kimden kuşkulaniyorsunuz?» diye soranda: «Vallaha bilmeyiz emme, zabahtan biri varıp hayvanın derisini istedi di bizden» diyerek şu garip Süleyman'cığı ele vereceklerdi! Heh.. Sanki Allah bütün akılları onların gafasına tıkmıştı da bizimkine saman doldurmuştu...

Önündeki kadehi dikip kıs kıs gülerlek:

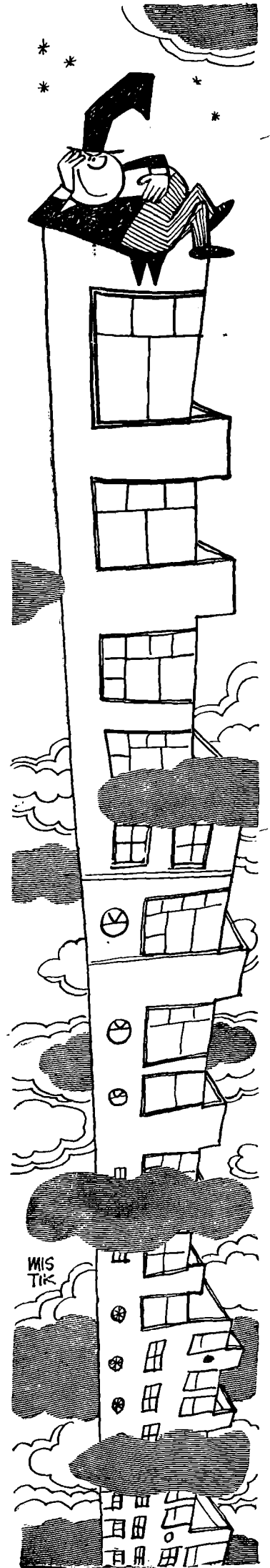
— Ama ben onlara öyle yanık namus türküstü okudum ki, garşımda hırsızdan bile püsük galdılar... Şimdi havvanın leşini ortada görmeyince akıllarına babaları bile gelir de şu garip Süleyman'cık gelmez gayrı...

Bir de o kokoz müdür kendini insanın da, hayvanın da sarrafı bellemiş... O havvanın sarrafı da, biz sarrafın hayvanı mıyız be Recep?

Celep Süleyman, pek beğendiği bu kendi lâfına, kakkahayı Recep'ten evvel basmıştı. Sonra kaldırdığı kadehini arkadaşının kine vurarak:

— Haydi, dedi, çek şu aslan sütti-nü... Rahmetli Tosun'un şerefine!

Naci Sadullah

Yüksek politikacı!

PAZARTESİ :

Venizelos'un oğlu Sofokles Venizelos, vapurda brığ oynarken ölüvermiş...

Hani, bizim Meşhedi Cafer, eski bir dostunun, onsekiz yaşında bir güzelle sarmaş dolaş yatarken can verdiğini haber alınca: «Özüme de böyle bir ölüm» demiş ya, işte bu da öyle, bahtiyar bir ölüm, yatmadan, inlemeden, pıt, ampül söner gibi...

Derler ki, Venizelos'un oğlu da babası gibi bir Türk dostuydu...

Yine derler ki, E.O.K.A. cı Grivas'ı Kıbrıs'tan Atina'ya davet eden de odur.

Bu çağdaş haydudu miye çağırdı, bilinemez. Belki deh demek için, belki çüş.

Eğer muhterem pederinden kalma dostluk mirasına ihanet ettiyse, gittiği yerde babasına hesap versin!

SALI :

Büyük Millet Meclisi'nde... Anladınız değil mi?... Yine iki mebus döğüşmüş.

Pekiy, döğüşüklerini anladınız. Artık bütün millet biliyor ki, sayın milletvekillerimizin en başarılı çalışmaları bu: Ya söğüşme, ya döğüşme... Acaba döğüşenlerin hangi partiden olduklarını da anladınız mı?

Biri C.H.P. li biri A.P. li mi? Değil!

Biri Y.T.P. li, biri A.P. li mi?... Değil!

Biri M.P. li, biri T.İ.P. li mi?... Değil!

Biri... Değil. Değil. Değil! İki de... Evet, ikisi de A.P. li!

Demek sıra birbirlerini yemeğe geldi... Aman gayret... Tek kurtuluş ümidiniz bunda!

ÇARŞAMBA :

Dünya gazetesinde bir fotoğraf: Vatan caddesi civarına dökülen çöpler... Dalga dalga uzanan bir pislik, bir mikrop denizi... Bir sinek tarlası.

Bu çöpleri kimler mi döküyormuş?

Aman vatandaşlarımızın günahını almayın, onlar değil... Bu suçu işliyenler, bu suçu işliyenlerden ceza alması gereken bir müessese.. Bir şehir müessesesi.. Belediyemiz!

Vatan caddesine çöp... Belediyeye yakışır mı bilmem, ama, vatanseverliğe yakışmaz.

Zavallı vatan... Seni üç ayda gül, gülistan yapacaklarını, on yedi yıl önce söylemişlerdi... Bunca zaman sonra, vatanı değil, caddesini bile çöplük olmaktan kurtaramadık!

Az çok Fransızca bilenlerin

PAZAR

Moiz Mişon Ruso adında bir vatandaş, genç, güzel karısı Lusi ile mahkemeye düşmüş... Neden mi?... İddiaya göre, adam, kadının boğazını sıkmış!

Bay Moiz, mesleği sorulunca: «Bankerim» demiş... «Pekiy, banker ne iş yapar?» diye sorulunca da verdiği cevap şu: — Hâkim bey, İş Bankası ne ise, ben de oyum... Bütün iş adamları Moiz Mişon Ruso bankasını bilir!

Sonra, karısını katiyen döğmediğini, bir komplo karşısında olduğunu söyleyen sayın banker:

— Karımın, diyor, seksen bin lira kıymetinde İmpala otomobili var, hususi şoförü var, yüz elli kat elbisesi var, bir dolap dolusu kürkü var, ayrıca ayda üç bin lira da cep harçlığı var... Böyle bir koca karısının boğazını sıkarmı?

Biz gazetede fotoğraflara baktık: Kadın fıskeye gibi bir güzel. Erkek de... Hayır, böyle bir koca, öyle bir güzelin boğazını belki sıkamaz ama, muhakkak canını sıkar!

Bütün bunlar bir yana... Bizim asıl merak ettiğimiz şu: Kendisinin İş Bankası çapında bir adam olduğunu mahkemede söyleyen bu hovarda kocanın yılda kaç milyon lira gelir vergisi ödediği...

Maliye Bakanımızdan rica ediyoruz: Lütfen bunu bir araştırıp, bir soruşturursun...

Bu cömert koca, elbet cömert bir vatandaşdır da!

malûmudur: Vatan «va t'en» in mânası defol demektir... Defol!

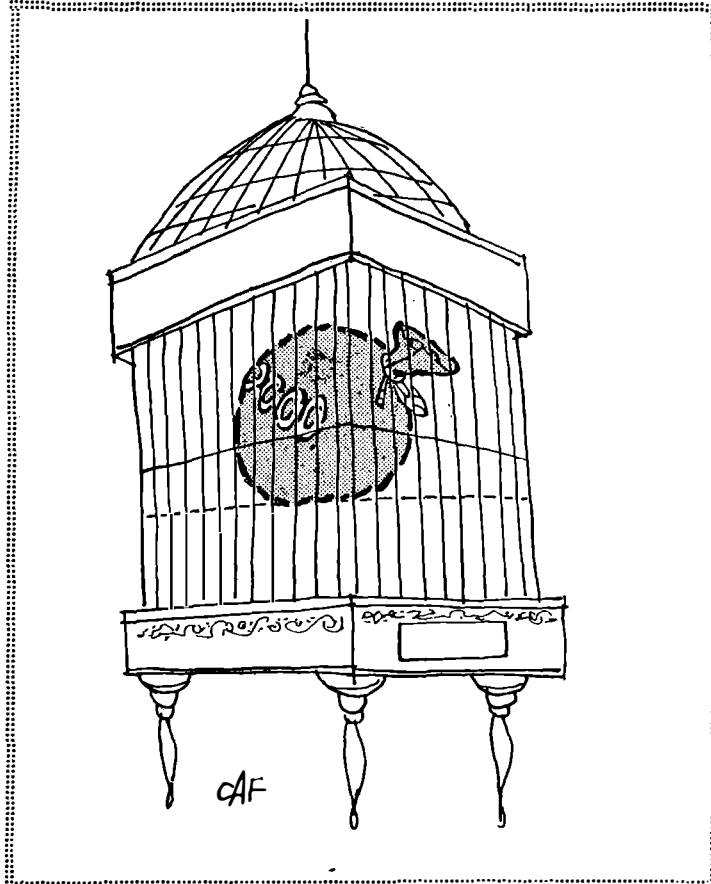
PERŞEMBE :

Ticaret Bakanlığı pek yerinde bir tedbir almış: Bun-

dan sonra memlekete düşük kaliteli mallar sokulmayacak...

Pek güzel, pek doğru, pek münasip... Otomobil mi ithal edeceğiz? Ya Cadillac, ya

Kuş ihraç edip döviz sağlanacak! — Gazeteler —

Döviz kuşu!

Buick, ya Mercedes... Viski mi ithal edeceğiz? Mutlaka Skoç... Şampanya mı? Fransız, kırmızı kordon...

Galiba bu karara uygun olsun diye şeyin bile en iyisini, en kalitelisini ithal ediyoruz: Geceliği beş bin liraya skandal kraliçesi Mandy'yi!..

CUMA :

Bir gazete, geçen sabah, anaları, babaları, hastaları telâşa düşüren korkunç bir haber yaydı:

İstanbul'daki sütlerin çoğu Verem ve Malta humması mikrobu taşıyormuş. Öyle ki, bu tehlikeli konuda araştırmalar yapan doktor Zekâi Muamemr Tunçman bile hastalığa tutulmuş!

Bir de bugünkü gazeteleri açtık ki, kıymetli doktorumuz hayretler içinde:

— Ben, diyor, incelemeler yaparken Malta Hummasına tutuldum ama, on dört yıl önce 1950 de!..

Hani yeniçeri ağası yolda Mişonaçıl'nın karşısına çıkıp palayı çekmiş:

— Bre çift!.. Siz Hazreti İsa'yı çarmıha gerip öldürmüşsünüz ha?..

Zavallı yahudi korkudan titreyerek yalvarmış:

— Aman agham, bu bin beş yüz sene evvel olmuş.. Yeni bir şey değil!

Yeniçeri ağası, pala elde, kaşlar çatık:

— Anlamam öyle şey, demiş, ben daha bu sabah duydum!

Yine bravo doğrusu, bizim gazeteci arkadaş, bin beş yüz yıl önceki olayı değil, on dört yıl önceki olayı yeni duymuş... Arada bin dört yüz seksen altı yıllık bir ilerleme var. Az şey mi?

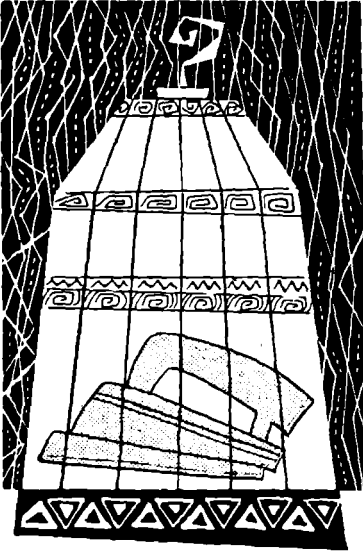
CUMARESİ :

Maras'ta bir dilenci okulu meydana çıkarılmış. Bir han odasında öğrenciler yetiştiren dilenciler profesörünün karakolda cepleri aranınca ne çıkmış biliyor musunuz?... 846 lira para, yedi bin liralık da bir banka cüzdanı...

Bir de okul yokluğundan, öğretmen yokluğundan şikâyet ederiz. İşte, dilencilerimiz bile mektepte yetiştiriliyor.

Galiba, öğretmenine de, öğrencisine de en parlak istikbal hazırlayan okul bu... Siz, ilkokul, ortaokul öğretmenlerini bırakın, hangi lise öğretmenin, hattâ hangi üniversite profesörünün cüzdanında sekiz yüz kırk altı lira bulabilirsiniz?... Hangi ordinaryüsün bankada yedi bin lirası vardır?

Ne dersiniz, istikraz müzakereleri için Amerika'ya, Maras'tan birkaç uzman göndersek mi?

Doğrudur, olmaz. Hattâ bir umumî kaide ile, kızların güzeli akılsız, akıllısı çirkindir.

İşin orasında mutabıkız. Mutabıkız ama, bununki öyle değil. Nasılma aptaldı bilemezsiniz. Kör kütük serhoş derler ya, bu da kör kütük aptaldı. Öyle ki, ilk önceleri birbirimizden gizlemeğe çalıştığımız, niyeti hep aynı olan aşklarımızı, kızın bu aptallığı yüzünden, artık birbirimize anlatmaya başlamıştık.

Meselâ, bir baygın bakışın, bir sinema dâvetinin, yahut bir yerde çay içmeğe gitme teklifinin hakiki mânasını, yirmi, yirmi bir yaşlarında bir kız anlamaz olur mu? Bütün bunları bizimki hiç mi hiç anlamazdı. Ya «Ne bakıyorsun öyle» yahut «O filmi gördüm ben» veyahut ta «Oranın

Aptal Kız!

BU yazıyı arkadaşım Çetin Altan'a ithaf edecektim. Sevgililerinden dolayı değil de, Fransız yazarı Marcel Achar'ın, aynı isimli güzel piyesini Türkçeye çevirdiğinden ötürü.

Sonradan vazgeçtim. Baktım, alt tarafı, düpe düz, bir yazı bu. Eski romantiklerin, şimdiki, sadece, antiklerin (Yani antikaların) şiiri değil ki...

Her neyse, efendim, bizim gençliğimizde daima aramızda bulunan bir aptal kız vardı. Her şeyden evvel söyleyeyim ki, son derece güzeldi. Güzeldi de ne kelime, harikaydı.. Harika da ne kelime, Refik Halit üstadımızın kullanınay pek sevdiği tâbirle tam bir içim suydı..

Boyu bosu, koyu siyah saçları, beyaza çalan esmer teni, görmüyor gibi bakan, çok sulandırılmış çivit rengi gözleriyle, cidden, hepimizi kendine âşık etmişti. Tesadüf bizim grup yedi kişiydi. Ve hep birden rahmetli Yahya Kemal'in «Mehlika Sultana Aşık Yedi Genç»ine dönmüştük.

Uzatmıyalım (Bütün gevezeliklere böyle başlanır) bu güzel kız, dedim ya, güzelliğine, fevkalâde güzeldi ama, bir kusuru vardı: Aptaldı.

Şimdi, siz diyeceksiniz ki, güzel kızın da akıllısı olur mu?

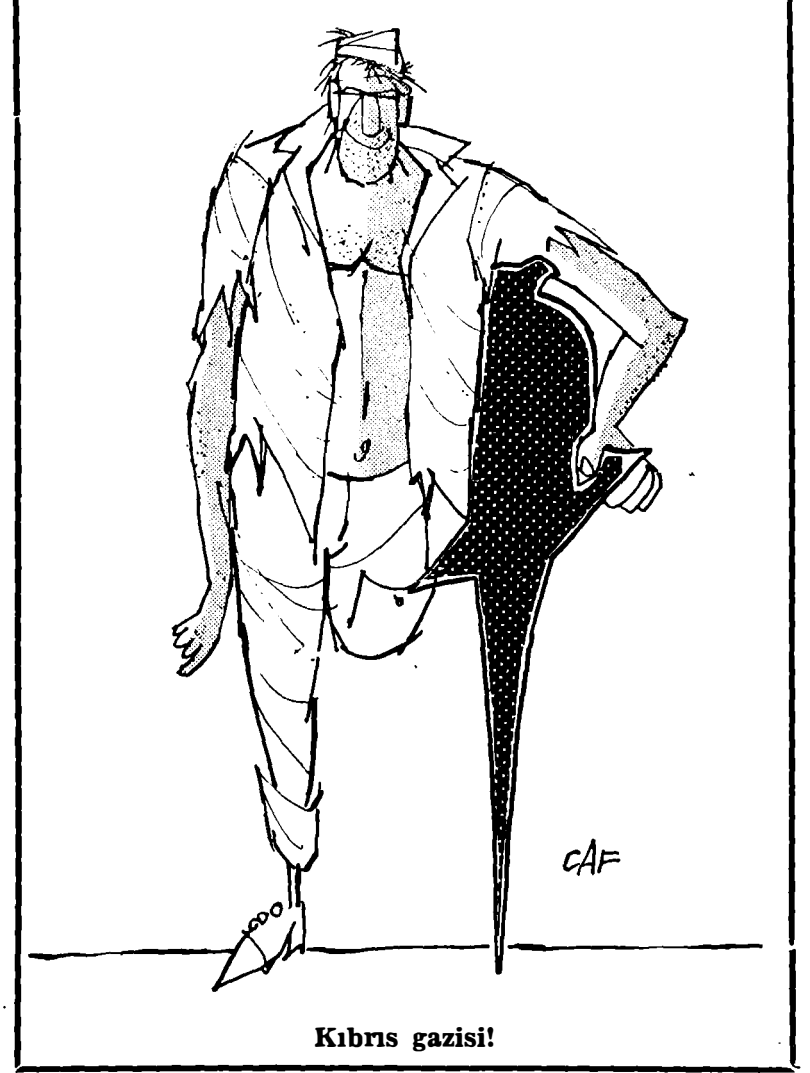
pastaları iyi değil» gibilerden lâflar ederdi. Ve bütün bunları, o yaşlarda, hele zamanımızda pek nadir görünen, bir «Kız atlatması» olarak değil, sadece aptallığından söylerdi. Yani, dediğimizi pekâlâ anlardı, ama esas derdimizi bir türlü sezemezdi, kavrıyamazdı, duyamazdı.

Nihayet, yine uzatmıyalım (Zaten bütün gevezeliklere böyle devam edilir) aramızda bir toplantı yapmağa karar verdik. Plâna göre, herkes başkasından bir bilmece soracak, bunu bilen de sorandan ne isterse alacaktı.

Koskoca heriflerin oynayacağı oyun mu bu? Ama, aptal sevgilimiz kandı bu işe ve geldi. Bir-birimize soruyor, cevapları da buluyoruz. O ötekinden bir tükenmez kalem, beriki başkasından bir kitap, bir cep defteri filân istiyor. Asıl mesele kızda. En azından bir öpücük istemeğe hepimiz içimizden kararlıyız. Sıra ona gelince sordu:

— Kulübede otururum, evi muhafaza ederim, ara sıra havlarım ben neyim? Bilin bakalım?

Tabii köpek. Fakat böylesine de budalaca şey sorulur mu? Herhalde başka bir şey olacak. Düşünüyoruz, düşünüyoruz bir türlü bulamıyoruz. Hepimizin dilinin ucunda köpek var ama,

Kıbrıs gazisi!

kız alay edecek, rezil olacağız.

Sonunda, sorunun cevabını yine kız verdi:

— Bilemediniz, dedi, köpek!

Allah, Allah... Ama yine de bozmadık, gûya biraz gülüştük ve hep bir ağızdan bağıştık:

— Bir tane daha... Bir tane daha...

Sevgilimiz pek yalvartmadı ve hemen sordu:

— Rengim sarı, kafeste yaşıyorum, kısa aralarla öterim. Bilin, bilin ben neyim?

Yooooo... Bu sefer yağma yok. Yedi ağız birden haykırdık: Kanarya!

— Hayır, dedi kız, bilemediniz. Kanarya değil...

Donmuş, kalmıştık. Ne olabi-

lirdi? Hayli uzayacağı benziyen sükütu yine o bozdu:

— Ütü, dedi, benim ütüm! Sonra ilâve etti:

— Geçen gün bize bir ressam arkadaşım gelmişti. Yapacak bir şey bulamayınca (Demek bir zavallı daha varmış!) tuttu ütüyü sarıya boyadı. Evde bir de boş kafes var. Hiç işe yaramıyor. Ben de ütüyü onun içine koydum. Anlaşıldı mı şimdi?

Bütün arkadaşların ümidi kırılmıştı. Şu toplantıyı, ne hayaller kurarak, tertiplemiştik. Kızın sorduklarını bir bilebilseydik, ondan neler, neler istemiyecektik ki...

İçimizde kederi son haddini bulan biri, dayanamadı:

— Pekiy, ya ötmek? Ötmesi ne oluyor?

Güzel sevgilimiz, aptallığını kısmen örten bir kahkaha attı:

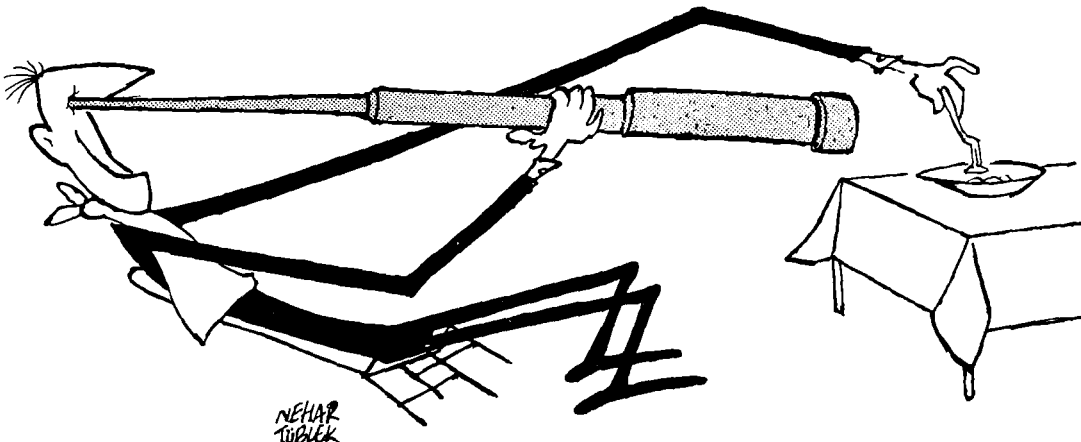
— Ha... Ötmek mi? Onu mahsus söyledim, dedi, bilmeceyi bir parça zorlaştırmak için!

Ve kalktı, kefelere birbirine denk gelmek üzere olan, hassas bir terazinin ibresi gibi, bir sağa, bir sola, ayarlana ayarlana yürüdü. Tam kapıdan çıkarken geri döndü ve bize bağırды:

— Yarın yine toplanalım. Eldivenimin parmak uçları delindi. Kimin sorduğunu bilirim, ondan bir çift eldiven istiyecğim...

Hay aptal kız hay... Akıllı değil de, bir parça az aptal olsa ona canımızı bile vermeğe hazır olduğumuzu anlardı. Eldiven de neydi sanki?

Maliye Vekili: «Sofralarımızda lokmalar gittikçe küçülüyor» dedi. — Gazeteler —

Yazısız

mek üzere iki haftalık bir inceleme gezisine çıkmıştır...»

Köyün sayılı zenginlerinden biri olan muhtarın odasında bu haberi dinliyenlerin tümü, o anda birbirlerine bakiştılar. Türkçesi öteki misafirlerden daha iyi olanlar, radyo haberini köylüceye tercüme edebilmek için büyük bir çaba gösteriyorlardı.

— Eşittin mi ne gomfiras veriyi iradyo?

— Ne gomfiras veriyi ki?

— Köylü Bakanı Dohtur Leblebi Yoğurdoğlu geleceğimiş! İradyo bu hovadisın gomfirasını veriyi!

Avurtları çökük bir ihtiyarın yüzünde umutlu parlayışlar oldu.

— Dohtur olduğundan kelli bizim orvadin çürük dişini çekmek mümkinisi var, he mi?

Maraş'ta dilencilik okulu basıldı. — Gazeteler —

Yazısız

BEKİR BEY HAMAMA GİTTİ

BAŞKENT Ankara'nın burunun dibinde Türkçe bilmiyen köyler ve aşiretler olduğunu bilir misiniz?.. Tabii bilmezsiniz... Radyo spikerleri de bilmez, plânlama dairesi de bilmez, kargalar ve tavşanlar da bilmez bunu...

Haymana ve Bâlâ ilçelerini, seçimden seçime ziyaret eden politikacılar, güçlü bir çalışma ile milletvekili listesindeki barajı bâzan kolaylıkla aşabilirler ama, ilçe merkezinden köylere uzanan mesafeleri aşmak çoğu zaman zor gelir onlara.

İşte bu köylerin birinde, yedi numara lâmba şişesinin aydınlatmaya çalıştığı tezek kokulu odada, külüstür bir pilli radyo önemli bir havadis yayınladı evvelki hafta:

«Sayın dinleyiciler, şimdi kısa haberlerimizi veriyoruz: Köy Bakanı Dr. Leblebi Yoğurdoğlu, köylerimizin dert ve ihtiyaçlarını tesbit et-

Muhtar, sigarasını sobanın tahtasına savurdu:

— Yağnişin var, dedi. Köylü Bakanı raforum porupağandasına gelyi! Hökumatin yeni gannâmesi çıktı, şincig en yüşgek partı Raforum Partısı olacağ. Zangin araziye sahaplarından çoh vergi alacahlar, onun için gelyi!..

Yeğenleri Ankara'da ticaretle uğraşan ünlü zenginlerden Hacı Fıstık Ağa, altın köstekli saatini kulağına götürerek bir süre dinledi.. Sonra başını muhtara çevirdi:

— Muhtar! dedi. Bizim yeğân lere habar virek de Vakıl Begin geleceği günü öğreneler!.. Hazırlığ görek.. Heç bi tedarikimiz yoh!..

— Çoğ esabetlemeli olir, dedi muhtar. Hemen şincig bir teskâra yaz da yarın geçecek olan gamyonlarınan yollıyam!..

Hacı Fıstık Ağa, kopya kale-

mini sık sık diliyle ıslatarak Ankara'daki yiğenlerine şu teskereyi yazdı:

«Pek gıymatlı yeğânlarım Musa ve Kerameddin Efendilere:

«İradyonun bu gice söylediği bi gonfıra göre Köylü Vakılı Dohtur Leblebi Yoğurdoğlu, köylere çıkacağına. Angaranın gomşu garyesi olmağ ehtibariyle Vakıl Begin bu yanlara doğri da uğraması ve bizim garyeyi da şeraflandırması ve burada misofir olması ve raforum partısı porupoğandası yopması ve bu sebabata göre biza çoh yüşgâk vergi vurması ehtimal dahilinde bulunduğundan gendisinin bu tarafa hareketlemesini sorup suval eyleyip bildiresiz!..»

Okur-yazarlığı askerde öğrenen Musa, kamyoncunun bıraktığı mektubu alıp heceleyle heceleyle okuduktan sonra hemen bitişik bakkaliyenin telefonuna koştı:

— Aloooov!.. Niresi ora?..

— Köy Bakanlığı Araştırma Servisi!

— Sesin çoh guvatsız geliyo gardaşım, niresi didin?..

— Araştırma Servisi!

— At yarışları seyisi mi diyon?.. Yağniş olice!.. Zatiniz kimsiniz?..

— Ben servis şefi Süleyman!

— Seyis şefi Küheyllân mı?.. Allâh Allâh!.. Gardaşım bu işde bi nûmero yağniş var galıba..

Ben Köylü Bakanlığını arıyom! Karşıdaki ses cevap verdi:

— Tamam işte birader!.. Burası Köy Bakanlığı.. Kimi istiyorsunuz?..

— Vaziyet durumu böyledir de niye söylemiyon gardaşım, burası Samanpazarı.. Haymana Giyim-Guşamhânesi.. Vekil Begi istiyom, bi takka vırsene!..

— Bekir Beyi mi dediniz?.. Bekir Bey Kızılcahamam'a gitti!

— Gızınca, hamama mı getti Vekil beg?..

— Evet.. Biraz evvel gitti!..

Musa, telefonu çat diye kapadı. Tezgâhın yan tarafında bekliyen kardeşi Keramettine döndü:

— Yoh!.. dedi. Gızmış, getmiş!.. Sinirlendirmişler adamı gelir gelmez! O da gızınca hamama getmiş!..

Keramettinin gözleri bembeyaz olmuştu:

— Eyicine suval eyledin mi? dedi.

— Eyledim! Getmiş işte!

— Hamama getmiş he mi?

— He ya!

— Gızdırmışlar he mi?

— He ya!

— İnsanın canı gızınca hamama mı gider ki?

— Allahâlim eyle olicek.. Böyüg adamların hâli başga.. Bizim alayda bir dohtor üstegmani varidi... Yıyhanmağ sinire birbirdir der idi. Demek doğriymiş!

— Eeeeeee, bizim ziyofat gine geri galdi disene?

— He ya!

— Bu gader mesarifleme ettik. Dayım kebablıg guzu hazırladı. Bal istedi buradan, yolladı. Gohusuz ırakı yolladıg beş hokka. Votuka mı ne o zıkkımın adı.. Her şeyi hazırladı.. Ne olicek bu mesarif?

— Ben saa acele itme, dur görek didim, emme lakırdım! eşiden dinmeyen kim ki?... Ceremeyi sen çekeceksin kisenden, ben garışmam!

Musa, can sıkıntısından patlıyacak gibiydi. Ofliya puflayayotunden kalktı. Direğe asılı palatosunu giydi.

— Gidiyom, dedi, ben de gidiyom!

— Nire gidiyon ki, hele otur görek!

— Yoh, gızdim.. Hamama gidiyom!

Şemsi BELLİ

— Hey mübarek kar, İstanbul'un yüzünü ağartıyor!

İLTİFAT

Galiba atın eğerinin bir kısmına denir... Kaltak!... Bir de, lisanımızın cinsi lâtife karşı iltifatlarındandır.

Gazeteciler locasından bakılınca, çoğu saçsız bir baş tarlası görünüyordu ense ense arkadan... N'apalım önden göremiyoruz milletvekillerini... Görsek, kimbilir ne düşünceli gözler, ne zeki alınlar, ne mânâlı yüzler görürüz de seviniriz... Mimar, fakir gazetecileri sevindirmeye düşünememiştir!

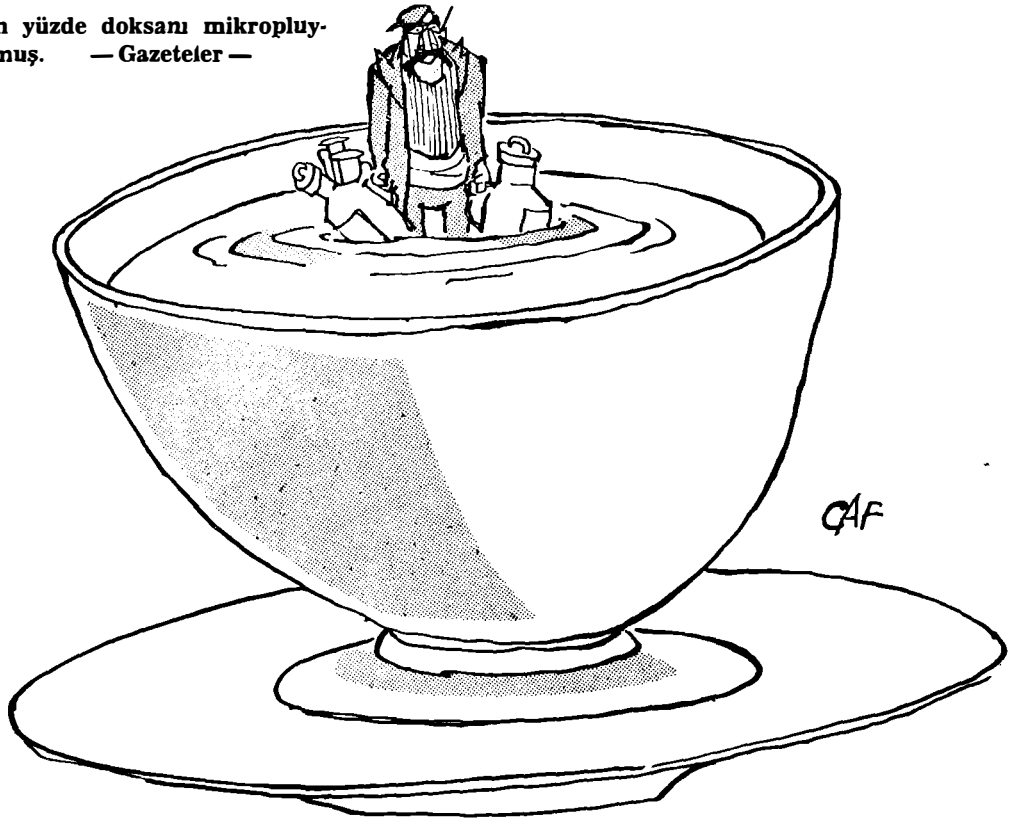
Onları «yüzden» görmek sadece kürsüye çıkıp nice vezirlerle bizi mesdettiklerinde veya oy attıklarında oluyor...

Oy atmağa giderken hepsini tepeden tırnağa kadar kadınca bir hunçla süzerim. Kimi azametli, altındaki «budaksız» tabanı çökertcek adımlarla oy sepetine yaklaşır, kimi fâtiş edasıyla... Kimi mahcuptur.. Mahcubiyetini aceleyle boğmağa kalkar.. Kimi yampırı yampırı yürür, eline yapışan bir yavru yengeçten kurtulmak istencesine silkintili bir hareketle liderinin emrini yerine getirir!.. Kimi?.. doğru dürüst, rahat, emin, gülümser tavırlısını görmedim beyler...

Milletvekillerine gelince... Rahattırlar, tabiidirler, efendi efendi, klâsik döpiyesler içinde, «promönad» adımıyla kürsüye çıkarlar, kürsüden inerler. 500 küsur çift göz izler onları yerlerine oturuncaya kadar!

Hanım milletvekillerinin, Meclisin «selâmlık» kısmıyla kaynaşmış bir halleri yoktur. Yalnızdırlar. Garptirler. Kimse onların «tarafından» değildir, İsmet Paşadan başka... Yaaa... Paşa nasıl Nihad Erimi matetti gördünüz mü?.. Dedi ki: «Eğer merkez adaylığımız olmasa yüzde onbeş, hanımları nasıl milletvekili yapacağız?».. Paşanın son zamanlarda yeni yeni tasaları var. Çok sempatik tasalar... Bir tanesi, CHP. nin devrimciliğine inandıranlara (Allah inandırın!) Hanım milletvekili adayı sürerek seçimlerde ispat etmek... Bir de «sosyal adalet»... Bilmem, radyoda konuşmasının arasında o deyimini kullanınca sizlere nasıl tesir etti? Ben bir tuhaf oldum... Bir nevi mahcubiyet hissettim... «Ona da el attı şükür» dedim... Sonra sevindim, zamanın akımlarının insanları bazı şeylere zorladığı için, yalnız görünürde bile olsa!.. Ki değil... Hepimiz biliyoruz ki, İsmet Paşa sosyal adaletle kalben derinden derinden inanmış... Şimdiye kadar bilmiyorsak, bilmediyse, çokook derindeydi de bu inanç ondan!

Sütlerin yüzde doksanı mikrop-
luş. — Gazeteler —

Mikrop:

Ben bunları neden anlatıyorum, biliyor musunuz?.. Geçen gün Mecliste bir hâdise oldu. Bir ufak kelime söylendi bir milletvekili tarafından bir milletvekilisine.

Basın, sustu! Partiler sustu! O cayır cayır yılın kadını seçen, lâtif kadın birlikleri sustu!

Neydi bu kelime?.. Hani atın eğerinin bir kısmı...

Neden acaba kimseden ses çıkmadı... Herkes sessiz de ondan mı?.. Yooo!.. İşidilmedi mi yoksa?.. O da değil.. Yoksa hatun kişiler, milletvekili de olsalar o gözle görülüyorlar da ondan mı?.. Bilmem!

Paşam Paşam... İstersen merkezden aday göstereceklerin yüzde onbeşini de kadınlardan göster (istersen gösterirsin. Hangi istediğin olmuyor ki?..) Zihniyet bu olduktan sonraaa...

O, biraderim diyemeyeceğim milletvekiline de selâm ederük!.. Herhalde, sadece atın eğerî mânâsında söylemiştir o kelimeyi, hayatta bütün düştüğü ve düşeceği tepe takla atları hatırlıyarak, ve o arada seçim atını da!

Bir tek kadın seçmen de ona oyunu atarsa gelecek seçimlerde... En azından en azından, o iki heceli kelimeyi hak etmiş olur!.. Olmaz mı?..

Yatıir!

Eski baro reisi Asum Ruacan, duya duyura, jest ilâvesini, ton ilâvesini yapa yapa anlattı...

Efendim, bir köyde (erkeklik öldü mü?) bir adam bir adamı hayattan tardeder... Gelirler. Cesedi çalıların dibine sürüklerler... Jandarması, savcısı, meraklısı, muameleye başlarlar: Sorgu, morgu...

Derken efendim, «maktul»ün oğlu da gelir. Etrafında köyün ileri gelenleri vardır. Gerekli gibi göz yaşı dökmetedir... Ara sıra da celâllamp celâllamp, kaatil'e hücum denemelerine geçmektedir... Biliyorsunuz, denemeler pek sonuçlanmaz... Her seferinde herkes eline ayağına yapışıp, hasmının üstüne atılmasına mâni olmaktadır... Gene bir süre göz yaşı döktükten sonra, gene:

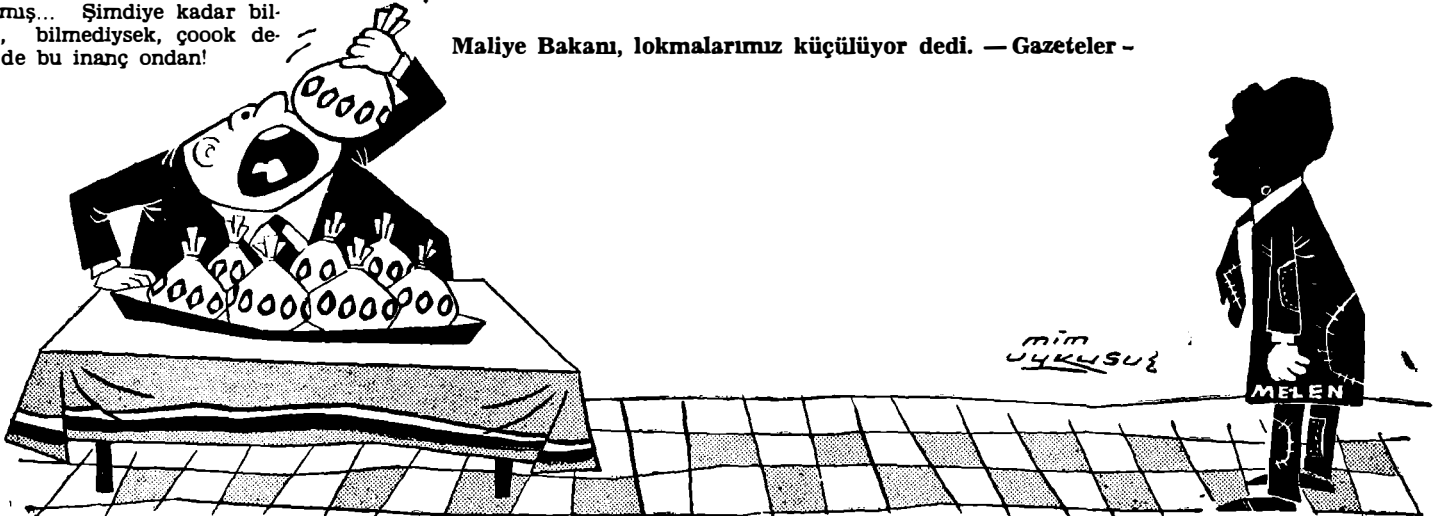
— «Ah namussuz, vah namussuz» deyip tekrar ileriye atılmak istemektedir, ve gene de ümnet-i Muhammed, koluna buduna sımsıkı yapışmaktadır, kıpırdatmamak için!

Bu çıkışlar, kaatilin canına tak etmiş. Şöyle kelepçeli ellerini daha da kavuşturarak, (Asum Ruacan bu faslı nefis şekilde «mime» ediyor...) yampırı yampırı bir gözünün küçümser ucuyla, «maktulün» çırpınan oğluna bakmış, öbür gözünün küçümser ucuyla da çalılarının dibinde upuzun ve hareketsiz demokrasi gibi yatan cesede bakmış:

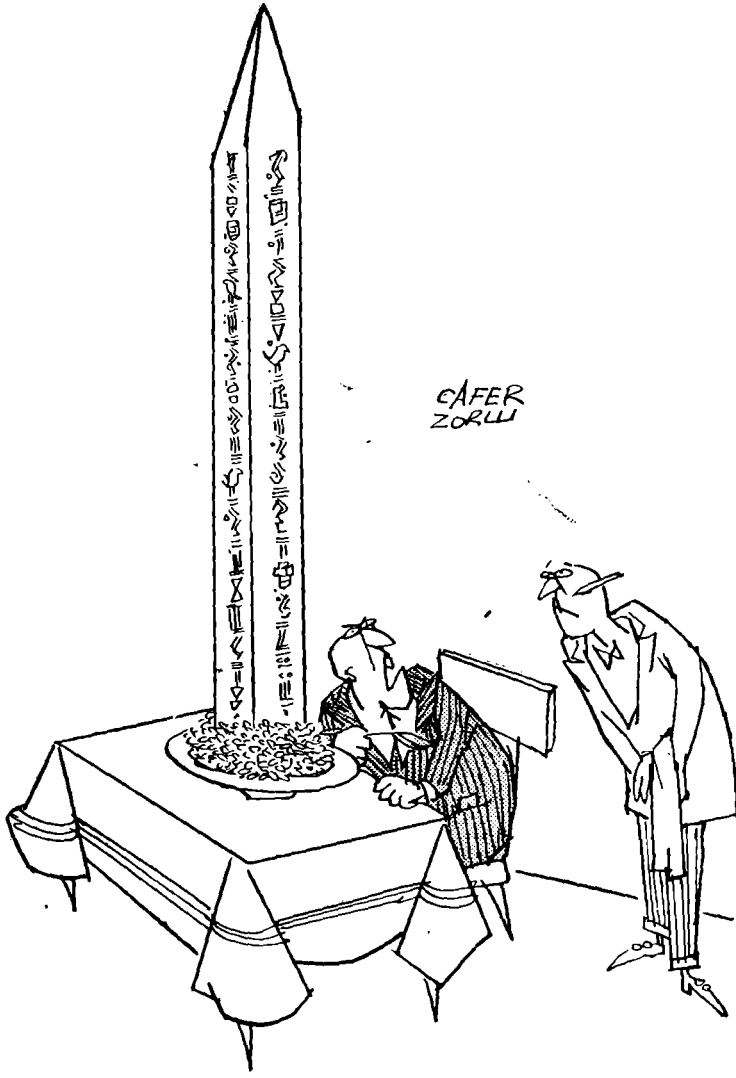
— «Ne dırlanıyon ulan» demiş... Yemedik ya, işte ha, orda yatıir!..

Sahi hepimiz ne dırlanıyoruz?.. Kimse yemedi ya... Ha orda yatıir, o da!..

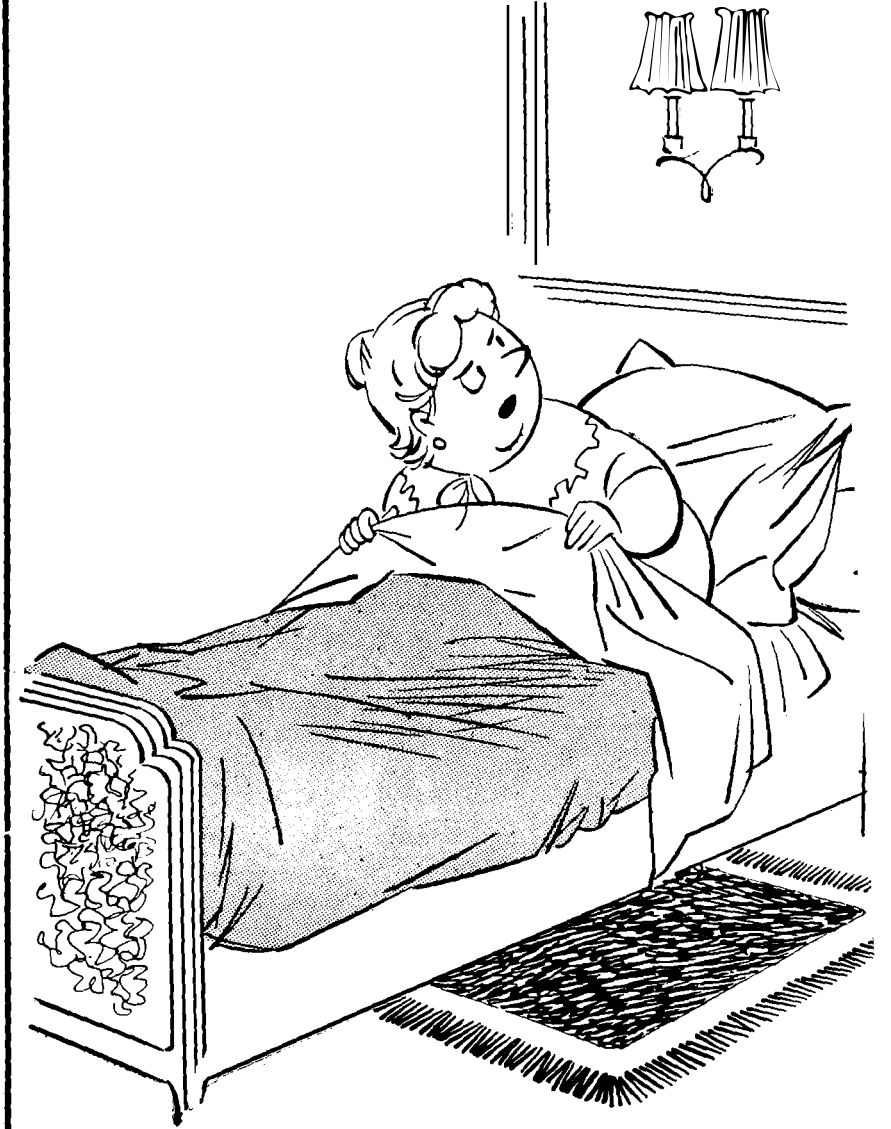
Maliye Bakanı, lokmalarımız küçülüyor dedi. — Gazeteler —

Anaforcü — Büyük lokma ye, büyük lâf söyleme!..

— Pilâvdaki bu taş ne?

— Kızımın bir şeyi yok

Misafirler!..

Salon misafirle tıklım tıklım doluydu. Bir köşede adamın biri, ötekinin kulağına eğilmiş:

— Galiba sizinle tanışmadık bayım diyordu. Bu toplantıyı çok sıkıcı buluyorum! Ya siz?...

— Ben de öyle! dedi öteki adam.

— Canım eve gidip yatmak istiyor!

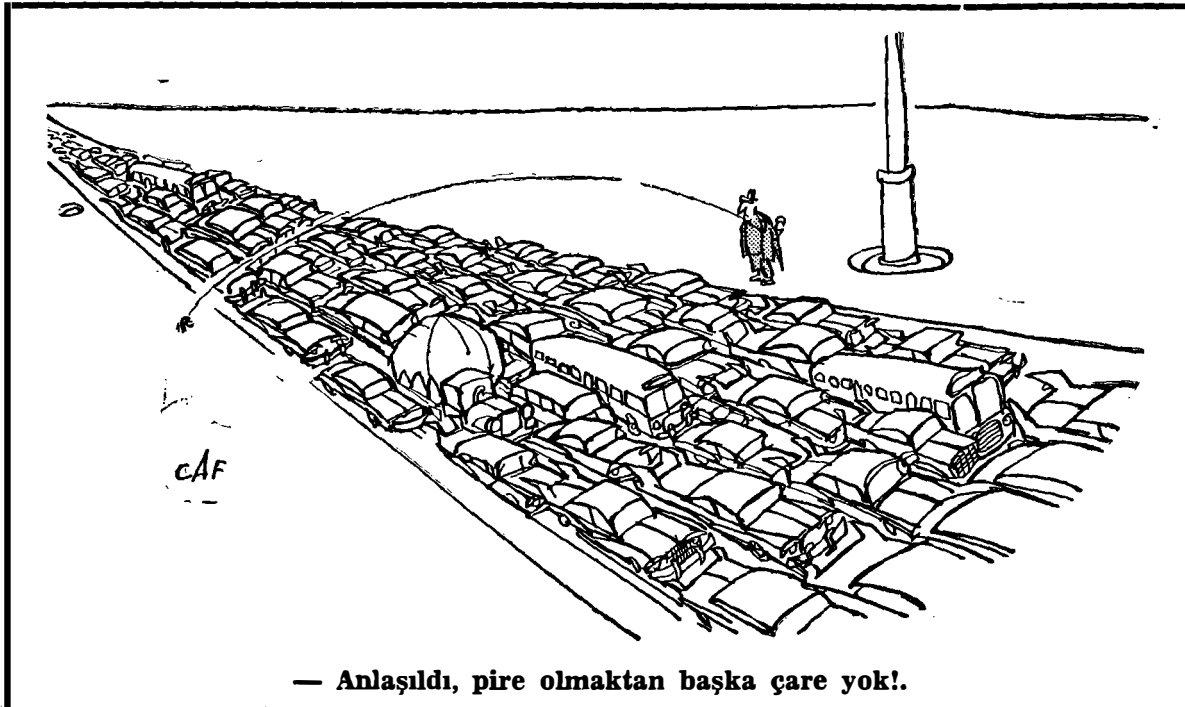
— Misafirlerin paltoları ya tağımın üstünde olmasa ben de aynı şeyi yapardım!...

Genç avukat

Samk, kendisi için tâyin edilen avukatı süzdükten sonra:

— Avukat bey, dedi; siz bu dâva için çok gençsiniz gibi-me geliyor...

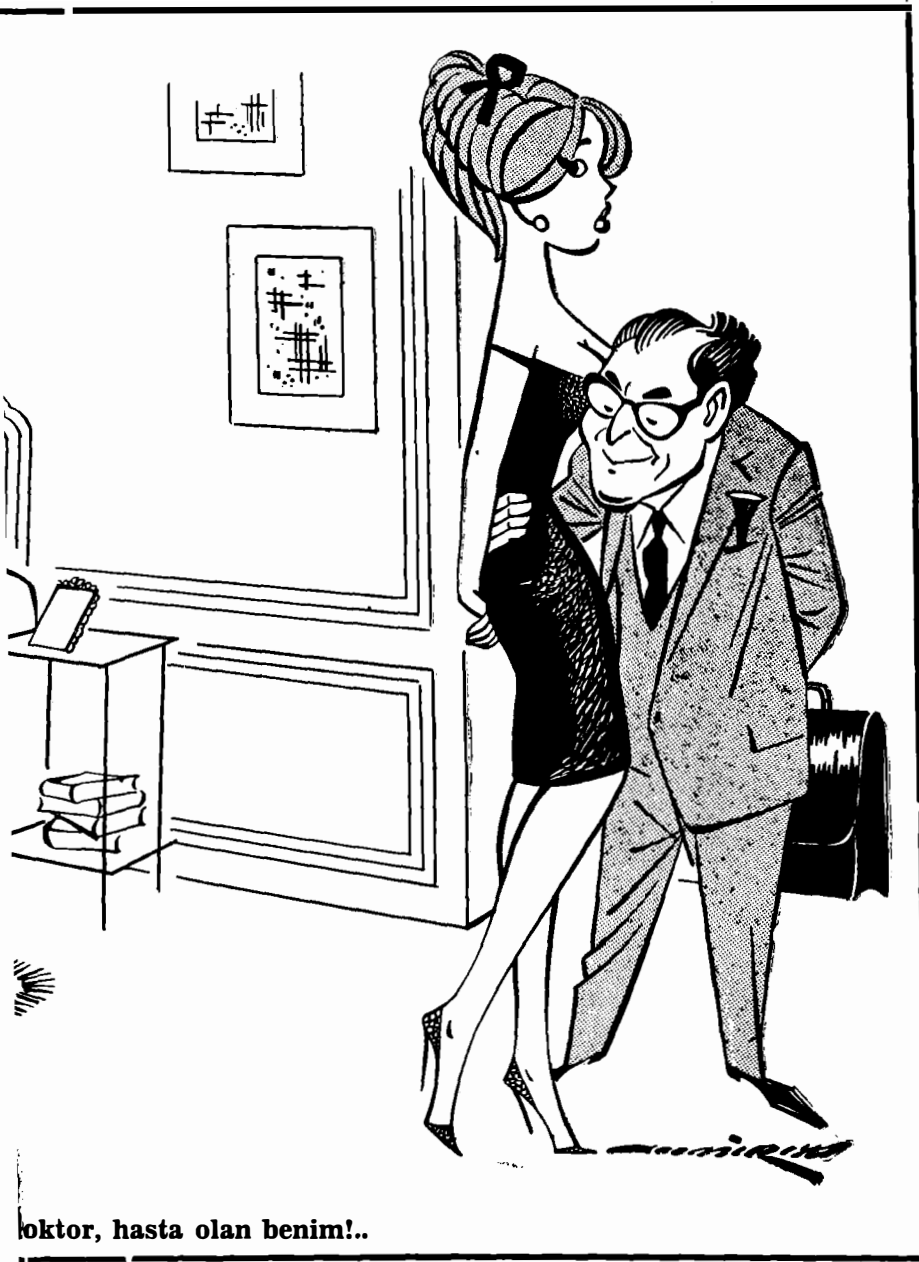
— Yok canım! diye cevap verdi genç avukat... Bu dâvanın ne kadar süreceğini hiç hesaba kattınız mı?

— Anlaşıldı, pire olmaktan başka çare yok!..

— Seyahat dönüşü üşümeyesin

oktor, hasta olan benim!..

— Oooo, maşallah, sizin mahallede de kalkınma başlamış!

Ölmezlik

Tıp profesörü salona getirdiği hastayı göstererek talebelerine:

— Bu adamın dedi, bir sabit fikri var. Ölmez olduğuna inanıyor!... Bugün kendisine bunun aksini isbat edeceğiz...

Mazeret!

Patron, öfkeyle saati işaret edip memuruna çıktı:

— Tam bir saat geciktiniz bu sabah Metin!..

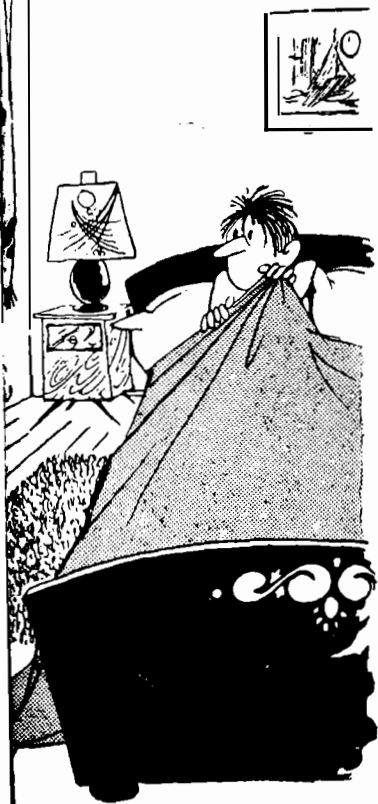
Memur mırıldanır gibi bir sesle:

— Özür dilerim bay Müdür dedi. Evden çıkarken

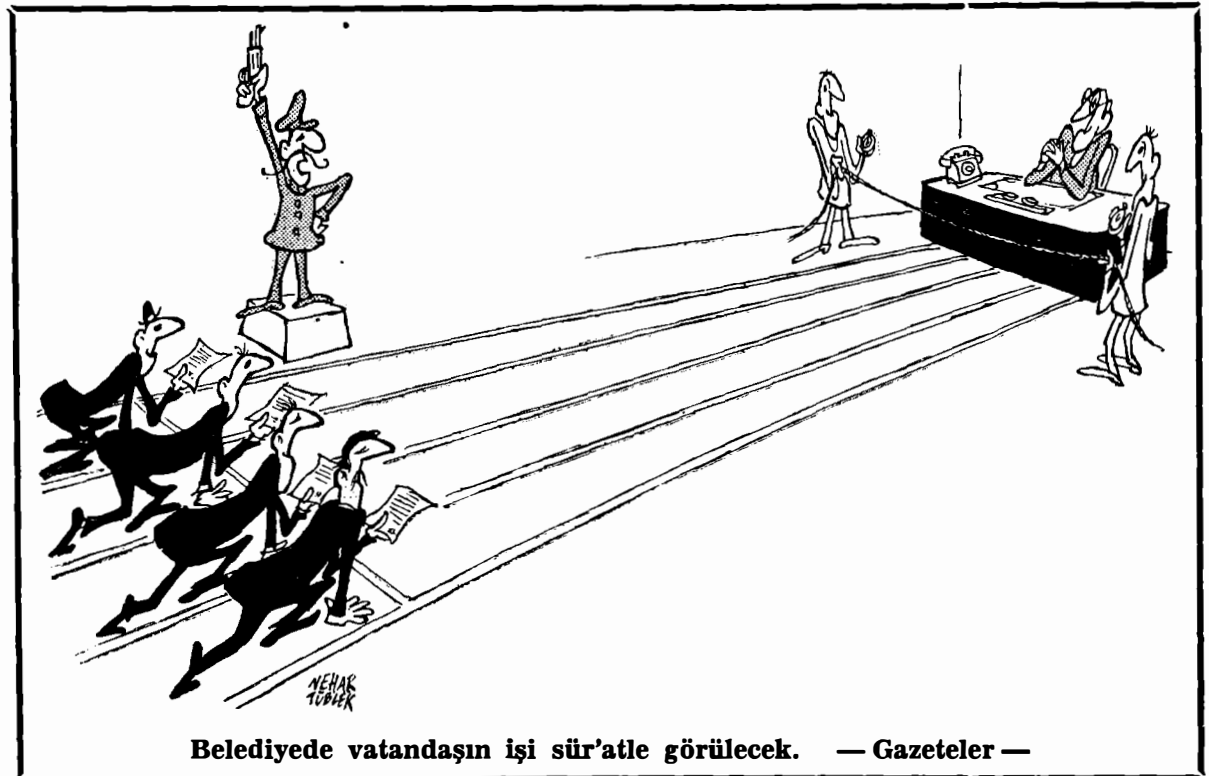
merdivenden aşağı yuvarlandım..

Müdür öfkeli öfkeli:

— Bu da mazeret mi yani, dedi.. Eğer bu söylediğin doğru olsaydı bir saat geç değil daha erken buraya varmış olmanız gerekirdi...

diye yatakta yerini ısıttırdım!

Belediyede vatandaşın işi sür'atle görülecek. — Gazeteler —

İşbirliği!

Okuyunca şaşırdım doğrusu...

Pakistan'da son yıllarda gemi yapımı o kadar artmış ki, sormayın!

Yalnız 1963 yılında Pakistan gemi tezgâhlarında 50 yeni gemi yapılmış, 1600 gemi de tamir edilmiş.

İlgililerin ifadesine göre, bu gidişle, Pakistan yakında Orta ve Uzakdoğu'nun en büyük gemi yapımcılarından biri olacaktır.

Evet ama dost, kardeş ve Müslüman Pakistan bizim bu alandaki yardımlarımızı unutmasın...

Savet bizim kılavuzlar bu kadar çok kaza yapmasalar, Pakistan da gemi yapımında bu kadar gelişmezdi!

Bacak bacak üstüne!

Gazetelerimizde çıkan Moskova mahreçli bir habere göre Rusya'da kadınların bacak bacak üstüne atmaları yasakmış.

Eşitlik anlayışında bu kadar aşırılığa gitmek de olmaz artık!..

Baksanıza bir bacağın öteki bacağın üstünde olmasına bile müsaade etmiyorlar.

Düşünüyorum, öyle ise...

De Gaulle, Komünist Çin'i tanıdı diye aleyhine bir sürü tenkidler yöneldi.

Efendim, Fransa Cumhurbaşkanı De Gaulle ne de olsa «Düşünüyorum, öyle ise varım» diyen Descartes'in torunu...

Baktı karşısında 7 milyon değil, 70 milyon değil, tam 700 milyon adam var.

Düşündü, düşündü, sonra 700 milyonluk Komünist Çin'e dönüp «Düşünüyorum, öyle ise varsın...» deyiverdi.

Yalnız baş resmi

Son günlerde dikkatimizi çeken bir nokta, Ulus gazetesinin Başbakanımıza ait hiç boy resmi kullanmayıp sadece başını gösteren resimler yayınlaması oldu.

Bize ötedenberi Ulus refikimizin İnönü'nün sözlerini çok yakından takip ettiğini söylerlerdi de inanmazdık...

Ama, bu kadarı olmaz artık! Öyle ya, İnönü «Benim çizmem yok, aklım var» dediğindenberi Ulus İnönü'nün başını gösteren resimler yayınlıyor!

— Anne yorulдум.. Beni de küfeye koy!

Elbet Buluruz

Başımız neden yerde hergün secdede miyiz?
Derdimiz varsa eğer arar derman buluruz.
Gün ışığında da aysız gecede miyiz?
Ateş bulmasak bile biraz duman buluruz.

Spor toto oynarız bütün tahminler yatar,
Alış verişe girsek şirketimiz top atar.
Çiftçilikte tohum da belki tarla da batar:
Buğday yığını değil, kuru saman buluruz!

Fiat barometresi yükselmiş deler Arşı,
Tehlikeli mıntaka sayılır pazar çarşı!
Tebdir almak mümkündür düşmanımıza karşı.
Biz dostları düşmandan daha yaman buluruz.

Kürek çekiyorsak ta şimdilik akıntıya,
Yükün kendisi değmez bu kadar ıkıntıya,
Ümidimiz bütündür, bir gün bu sıkıntıya,
Son veren ya bir çare, ya bir ferman buluruz!

Kimse farkına varmaz yeninin ve köhnenin,
Tamiri kime ait gemideki rahnenin?
Birazdan göbek başlar önünde dur sahnenin:
Adalet var, tanbur var, bir de keman buluruz.

Bu manzumen çıkınca bir çokları şunu der:
«Bir işe gir, eve gir, gezme böyle derbeder.»
Tohuma kaçmadık ya acelen ne birader?
Evlenmek için elbet bir gün zaman buluruz!

Salâhattin KUTLU

— Hepsine birer şemsiye alacak değilim ya!..

Dünden BUGÜNE

DERLEYEN: Kudret Sinan

Edebiyatta Mizah

Özür

Muallim Naci devrinin Divan şi'ri zevkini yaşatan kişileri arasında en ünlülerinden ikisi Mehmet Celâl ve Andelib'ti. Bugün artık tamamen unutulmuş bulunan bu iki avare şair, güçlerini gelişi güzel harcıyıp tüketmemiş olsalardı, belki de, edebiyat tarihimizin sayılı adları arasında yer alabilirlerdi. Doğu derbederliği ile batı bohemliği ve yolunu bulamamış estetikleri, onları artık eni konu eskimiş durumdadır.

Mehmet Celâl ile Andelib, şiir anlayışında oldukları kadar, günlük yaşayışlarında da ayrılmaz iki dosttular.

Bir gün, o zamanın zenginlerinden biri, bu iki ahab çavuşu Boğaziçi'ndeki yalına akşam yemeğine davet etmişti. Şairler, o gece kıyasıya yemiş içmişlerdi. Ev sahibi, geceyi yalıda geçirmeleri için ısrar etti ama, onlar, «İlle gideceğiz..» diye tutturdular; son vapurla İstanbul'a inmek üzere evden ayrıldılar. İskeleye geldiler. Uyuklayan bir memur, vapurun gelmesine daha bir saatte fazla vakit olduğunu bildirdi. Bekleme odasının camları kırık, hava yağışlı ve soğuktu. Yeniden yalıya dönmeğe yüzleri tutmadı. Çaresiz, yakınlarda bir barınak aramağa başladılar. İkisi de fitil gibi serhoştı. Ortalıkta dolaşırken, ileride pencerelerinden ışık sızan bir yer gördüler. Kahve sanarak içeri daldılar. Oysa ki girdikleri yer, belki de ömürleri boyunca adımlarını atmadıkları bir yer, bir mescitti. Yatsı namazından sonra bir hoca, halkı toplamış, onlara vaızda bulunuyordu. Bulanık kafaları ile olanı biteni birbirinden ayırt edemiyen iki arkadaş, sıcak ve aydınlık bir yer bulmanın sevinciyle usulcacık bir köşeye iliştiler.

Kürsüdeki hoca, pek coşmuş olmalı ki; dinden imandan, cennetten cehennemden, ahretten mahşerden, ifritlerden ve zebanilerden, son derece dehşetli bir anlatımla söz ediyor; cemaat, dilleri tutulmuşçasına onu dinliyor, bu arada bazıları korku ve heyecandan, hafiften göz yaşları döküyorlardı. Olan biteni pek te kavrayamayan şairler, dumanlı kafaları ile, bir süre hocayı dinlediler; sonra farkında olmadan, mırıltılarla, aralarında konuşmağa koyuldular:

«— Vay canına yahu, gördün mü neler neler de varmış!»

«— Acaba sahi mi söylüyor, yoksa şaka mı ediyor?»

«— Ne dersin? Başımıza bir iş gelmeden sıvışacak mı?»

Bu sırada, vaızın heyecaniyle ahret dolu bir havaya kapılmış bir ihtiyaç, yanıbaşında biten bu lâubali ve saygısız kişilerden rahatsız oldu; sitem dolu bir sesle onlara:

«— Evlâtlarım, hocanın söz-

- Mahdumu kaptan mektebine vermek istiyorum..
- İstidadı var mı?..
- Ne diyorsun birader, mektepte sınıfın dümencisi!

Eski Şiirde Mizah

16. Yüzyıl şairlerinden Revanî

Felek kaplanuş altun şem'adâni,
Gümüş pervaneler tutmuş cihani..

beyitlerle başlıyan tatsız bir gazel yazıp Kanuni Sultan Süleyman'a sunmuş, padişah da bu gazel için:

Soğuk sözlerle doldurdun cihani,
Başına dolular yağsın Revânî..

Eşref ve Kâmil Paşa

Abdülhamit ve Meşrutiyet devri sadrazamlarından Kâmil Paşa'yı sevmiyenler, bazı hallerinden dolayı, kendisini Yahudilere benzetirler, bazıları da bu benzeyişi bir şaka konusu yaparlardı. Ünlü hiciv şairi Eşref te, bu konuda, Kâmil Paşa'yı hicvetmek fırsatını kaçırmamıştır:

Hazır esvap satan kavm-i Yehudden birisi,
Bana bin kaşkariko oynadı bir himmet ile;
Bellerim ben onun ecdadını amma nideydim:
Sadriâzam gücenir gayret-i milliyet ile...

leri size hiçbir şey ifade etmiyor mu?»

Diye soruverdi. Berikiler, bu sorudan şaşırıldılar, utandılar, birden inandırıcı bir cevap bu-

lamadılar. Yalnız Andelib, mahcup mahcup:

«— Hayır efendi baba, dedi. Biz buralı değiliz!..»

Tarihte Mizah

Mumlar ve etekler!

Abdülcemit zamanı diplomatlarından Mustafa Sami Efendi, çok zeki, bilgili, ileri görüşlü, hoşsohbet bir adamdı. Ancak, her insanın bir kusuru bulunduğu gibi, onun da belirli bir kusuru vardı: Aşırı ölçüde tutumluydu. Bu tutumluluk konusunda bazıları gülünç, bazıları şaşırtıcı epeyi anıları vardır ki, Mustafa Sami Efendi, biraz da bu yüzden, tarihe geçmiştir.

Tanzimat devri vaka yazarları, onunla ilgili anılardan birini şöyle anlatıyorlar:

Mustafa Sami Efendi, Berlin elçisi iken, Avrupa'da uzun bir geziye çıkan Beylikçi Şevket Paşa, bir ara Berlin'e de uğrama-yı düşünmüş. Şevket Paşa, zamanının hatırı sayılır devlet adamlarından biri imiş. Berlin'e varınca, otele inmiyerek doğru Türk elçiliğine gitmiş. Elçi Mustafa Sami Efendi, o sırada bir resmi kabuldeymiş. Görevliler, paşayı doğru büyük şeref salonuna almışlar; yüksek mevkiine saygı olsun diye de salonun pahalı ve kıymetli mumlarını toplamak yakmışlar.

Bir süre sonra elçiliğe dönen Mustafa Sami Efendi, pencere-lerden taştan bol ışıklardan, lüks mumların yakıldığını anlamış, tıkanır gibi koşup içeri girmiş, görevlilere, mumların niçin yakıldığını sormuş. Berikilerin:

«— Efendim; pek hatırlı bir kimse olduğunu öğrenince, ağır-lamak kaygısı ile hepsini yak-tık.»

Yollu açıklamalarını dinlemi-yerek:

«— Bire zalimler, ne kadar hatırlı olursa olsun, padişah değil ya bu mübarek!..»

Sözleriyle onları bir temiz haş-lamış, soluğu yukarıda almış. İçeri girip, paşayı görünce san-ki pek sevinmiş, heyecan-lanmış gibi, salonda dört dön-meğe, eteklemeğe, kandilli se-lâmlarla eğilip kalkınağa, her eğilip kalkışında da uzun redin-gotunun etekleri ile — farkında değilmiş gibi — mumlardan bi-rine çarpmağa başlamış. Şevket Paşa, elçinin, kendisini bu ka-dar hararetli karşılayışından do-layı, hem memnun hem şaşkın bakınıp duradursun, Mustafa Sami Efendi, böylece iki tanesi hariç, bütün mumların hakkın-dan gelmiş. Göz ucuyla şöyle bir yoklayıp yalnız iki mum kal-dığını görünce, rahat bir nefes alarak:

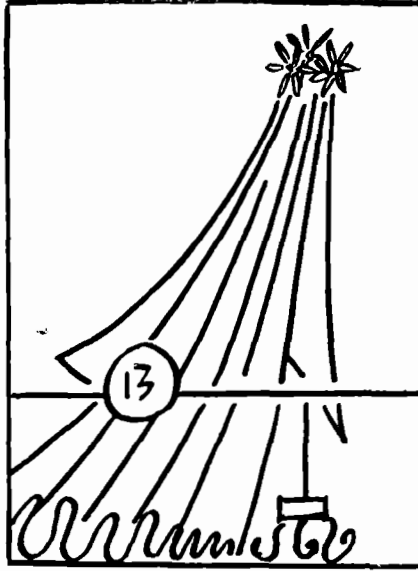
«— Ah bilemezsiniz paşam, teşrifiniz bendenizi ne kadar se-vindirdi. ne kadar ihya etti.»

Diynce, işi çıkan paşa, tatlı bir kahkaha atmuş:

— Bilmez olur muyum, demiş, heyecandan etekleriniz tutuşu-yordu!

SATILIK GELİN ESVABI

YAZAN - ADYAN TAHRİR
ÇİZEN - TURHAN

BURASI OLACAK ... ACABA ÇALSAM MI
ÇALMAŞAM MI?...

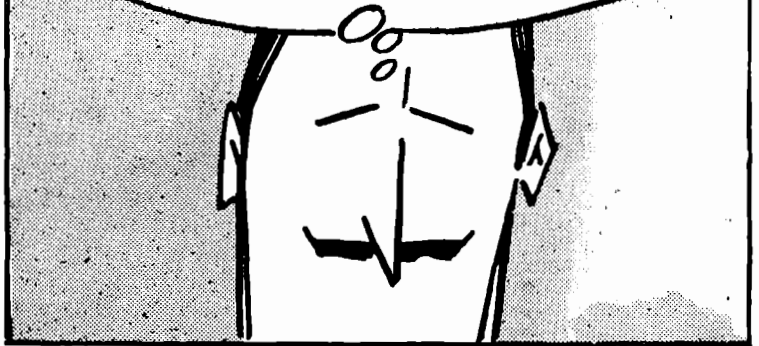
PERİHAN
AĞLI

TUHAF ŞEY... AMMA
DA HEYECANLIYIM.

BU HEVESTEN VAZGEÇSEM HİÇ DE
FENA OLMAYACAK ... ŞİMDİ, AĞLAMAKTAN
GÖZLERİ KIZARMIS, BİR KIZ ÇIKALAK KARŞIMA

KENDİ DERDİ KENDİNE YETMİYORMUŞ GİBİ
KIZLAĞIZIN BAŞINA BEN DE YENİ BİR DERT
AÇMAĞA HAZIRANIYORDUM...

KAPI ÇALINDI
KÜÇÜK ABLA...

EVET, KAPI ÇALINDI. SEN DUR
BEN BAKAYIM. YENİ BİR MÜŞ-
TERİDİR BELKİ... GELİN
ESVABI İÇİN DE GELMİŞ
OLABİLİR...

AFFEDERSİNİZ EFENDİM ... ŞU GELİN ESVABI
İÇİN GELMİŞTİM. TELEFONLA DA KONUSMUŞTUK...
BİLMEM HATIRLADINIZ MI?

HATIRLAMAZ OLUR
MUYUM?... BİLYU-
RUN. İÇERİ
GİRİN...

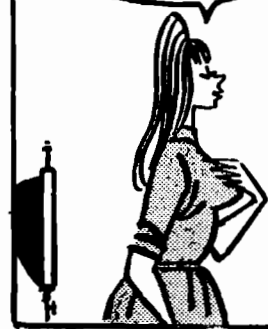
TELEFONDA KONUŞTUĞUM HANIM SİZ OLA-
LAKSINIZ ... ADINIZ PERİHAN'DI DEĞİL
Mİ? BENDENİZ MİMAR İR-
FAN OKTAY...

MEMNUN OLDUM
EFENDİM...
SİZE ESVABI GE-
TİREYİM BİR KERE
GÖRÜN...

GELİN ESVABI İÇİN Mİ
GELMİŞ?... KİM OLDUĞU-
NU SÖYLEDİ Mİ?...
YAKIŞIKLI MI?...

O, BENİM İÇİN SADECE BİR
MÜŞTERİDEN İBARET. MÜHİM
OLAN ESVABI
BEGENMESİ.
HOŞUNA GİDER
İNŞALLAH.

DEVAMI
VAR

Aramızda kalsın

ARKADAŞIM Bertan'la, durakta beklediğimiz otobüs nihayet geldi işte. İtişe kışa bindik... İçerisi tıklım tıklım. Biletçi durmadan bağıyor bir yandan:

— Beyler ön taraflar boş.. İlerleyin biraz!..

Biletçinin kalıplaşmış sözü, yolcuları harekete getiriyor. Ama boşuna, yerinde durup kıpırdanmaktan öteye gitmiyor.

Önümüzde sarışın bir genç kız... Elinde paketlerle dolu naylon bir file, kalabalıktan nereye koyacağını şaşırmış, öfleyip duruyor boyuna..

Aklıma bir şeytanlık geliyor birden... Yavaşça naylon filenin bir ucunu, Bertan'ın paltosunun düğmesine illeştiriyorum.

İki durak sonra, genç kız inmek için kalabalığı yarmağa çalışıyor... Bir yandan da elindeki fileyi durmadan çekiyor. Çektikçe de Bertan'ın paltosu havalanıp duruyor.

İlk önce genç kız farkına varıyor...

— Aaaa!.. diyor, filem şeyini ze takılmış!

Bertan'ın hâlini görüp te gülmek imkânsız. Oltaya takılan balık gibi çırpınıp duruyor boyuna. Bir yandan af dilerken, diğer yandan da:

— Verin şu fileyi bir dakika.. şimdi çıkarırım.. diye yardım etmeğe çalışıyor.

Genç kız naylon fileyi uzatırken;

— Ama ne olur çabuk olun, ineceğim.. diye yalvarıyor.

Yolcular gülmekten kırılıyor. Bertan'ın bütün uğraşmaları boşuna.. fileyi bir türlü düğmesinden çıkaramıyor. Nihayet ikisi

birden, önden genç kız, arkasından da kucağında naylon fileyle Bertan, otobüsten inmeğe mecbur oluyorlar.

Aradan haftalar geçti, o günden sonra Bertan'ı hiç göremedim. Nihayet geçen gün bir mektup aldım... Şunları yazıyordu kısaca:

«Otobüsteki sarışın kıızı hatırlıyor musun?... Hani naylon fileli paltomun düğmesine takılan!.. İşte onunla bir hafta evvel evlendim. İkimiz de çok mesutuz şimdi. Bu akşam seni yemeğe bekliyoruz.. sakın gelmezlik edeyim deme.

Mektubuma son verirken, sana şu sırrımı açıklamayı uygun buldum: Naylon fileyi paltomun düğmesine, mahsus ben takmıştım. Ama çok rica ederim, bu aramızda kalsın, karımın haberi yok... O bunu bir tesadüf diye biliyor.»

O akşam, saat tam yedide Bertan'ın evine gittim. Kapıyı, otobüsteki sarışın, yani Bertan'ın karısı açtı.

Bertan henüz gelmemişti eve. Biz salona geçip oturduk. Bertan'dan, arkadaşılığımızdan, geçmiş günlerden bahsetmeğe başladık. Bir ara genç kadına sordum:

— Bertan'la nerede tanıştınız?..

— A, bakın bu çok enteresan oldu, diye anlatmağa başladı. Bir gün otobüse binmişim... Elinde de paketlerle dolu naylon bir file vardı. O sırada nereden estiyse aklıma, elimdeki fileyi yanımda duranın düğmesine takmak geldi. Ama ondan sonra da fileyi düğmeden bir türlü kurtaramadık. Sonunda, ikimiz birden otobüsten inmeğe mecbur olduk.

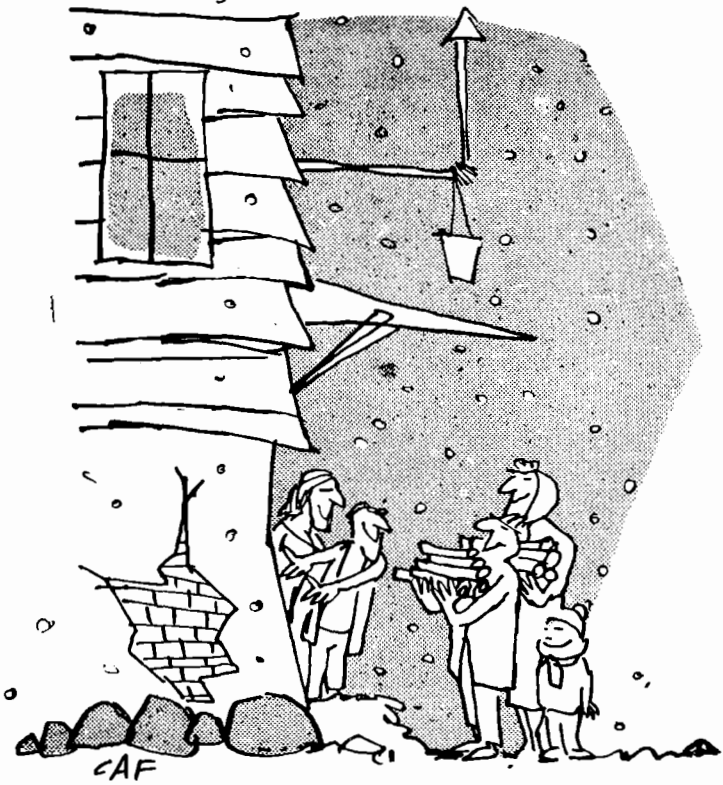
Hani: «İlk bakışta âşık oldu!..» diye bir söz vardır.. Bizimki de öyle oldu işte.

Tam bu sırada kapı çalınmıştı. Genç kadın:

— Bu gelen Bertan'dır, diye yerinden kalkarken, âdeta fıslıdayarak şunu ilâve etti:

«Sakın Bertan'a fileyi düğmesine benim taktığımı söylemeyin, haberi yok onun bundan... Bizim aramızda sır kalsın olmaz mı?..»

Ergin ORTAÇ

— Buyrun, buyrun.. Böyle misafire can kurban!

Üst Kattaki Kiracı

JEAN rahata düşkün, kırkını çoktan geçmiş, sâkin oir evde kafasını dinlemeyi, genç kızlara kur yapmağa tercih eden müzmin bir bekârdı.

Ayrıca Jean talihsiz bir insandı da. Şimdiye kadar hangi eve taşındıysa sağna, soluna münasebetsiz kiracılar yerleşmiş gürültüleriyle rahatını kaçırmışlardı...

Mozart sokağında kirası ucuz, manzarası güzel, etrafı bahçelik bir apartmanın üçüncü katına yerleştiği gün, artık şansının açıldığını kendisi de kabul etti!.. Evde çıt yoktu. Jean kuş civıltılarıyla uyuyor, gene bu civıltılarla uyanıyordu. Böylece aradan birkaç ay geçti...

Bir sabah Jean tepesinde koro halinde ağlayan ve tepinen çocukların gürültüsüyle uyandı ve evden de çıkarken üst kata altı çocuklu bir ailenin yerleşmiş olduğunu öğrendi.

Müteakip günler Jean için cehennem azabından farksız oldu. Gün doğmadan başlayan gürültüler sabah sekize, akşam faslı da saat beşten gece on'a kadar sürüyordu...

Jean'ın bu evde de rahatı kaçmıştı. Bu böyle devam edemezdi. Sınırdan hiçbir şey yapamıyor, uykusu uyanıyordu.

Ev sahibine mektup yazıp şikâyet etmeği düşündü ama hiçbir kanun çocukların evde oynamalarını men etmiyordu ki... Kiracıyla konuşup işi tatlıya bağlamak çıkar yoldu. Jean üst kata çıktı:

— Mösyö, dedi, çocuklarınızın ayakkabılarının parkelerin üzerinde çıkardığı ses olduğu gibi aşağı aksediyor. Bir sabrettim, iki sabrettim artık tahammülüm yok!.. Bir şeyler yapın lütfen!

Kiracı nazik bir adamdı: Ellerini uğuşturarak:

— Size hak veriyorum Mösyö dedi. Rahatsız olmanızı ben de

istemem ama ne yapayım bu pahalılıkta altı çocukla geçinmek çok zor!..

Adamın hâli Jean'a dokundu: — Öyleyse dedi, katınızı ses geçirmeyen balıyla döşetmenin kaç mal olacağını öğrenin bana bildirin!

İki gün sonra kiracı masraftı bildirdi, ikiyüz bin frank! Epey yüklü bir masraftı bu! Ama Jean bu parayla rahatını satın alacaktı! Çeki yazıp yukarı gönderdi.

Ertesi gün ev her zamanki sessizliğine gömülmüştü. Üst katta çıt bile yoktu.

Rahata kavuşan Jean hahırları görmek için üst kata çıktı ama ne holde, ne de odalarda bir parça bile halı yoktu, parkeler meydana daydı...

Şaşkın, şaşkın ev sahibine sordu:

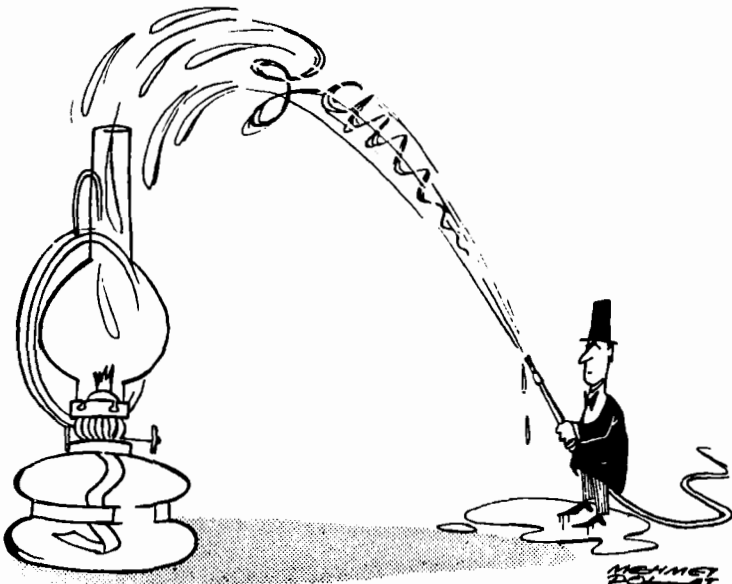
— Hahırları neden döşetmediniz?..

— Mösyö Jean! Lüzum görmedim de ondan. Artık gürültüden rahatsız oluyorsunuz zannedirim.

— Evet, dün gece ilk defa rahat bir uykuyu uyudum.

— İşte lâzım olan da bu değil mi Mösyö Jean? İkiyüz bin frangı halı döşetmek için sarfetmeği saçma buldum, çocuklara birer çift yün terlik aldım!..

Tomris Seçgir

Gaza 14 kuruş zam yapıldı. — Gazeteler —

BİR MİRASÇI BİR ARANIYOR!

**AZİZ
NESİN**

— 6 —

Şimdi mi? Vallaha oğlum, şimdi nerededir bilemem, yıllar var ki gördüğüm, işittiğim yok... Zaman zaman, ben aklımdan, bu kadın buralarda edemez, gene kalkıp Nis'e gitmiştir, diye düşünür dururdum. Bana sorarsan, gene de öyledir, Nis'e gitmiştir, o Nis denilen yer her ne-resiye... Çünkü öyle bir asâletli kadın buralarda yaşayamaz mümkünü yok. Nasıl anlatsam sana asâletini canım, yani sertçe bir rüzgâr üfürse bedenine, hemen örselenir, bir ay hasta yatar, artık anla...

Madem öğrenmek istiyorsun, anlatayım. Ben tezkereyi alıp bizim köye dönünce, amcam oğlu Kel Şerif İstanbul'dan mektup yazdı ki «Sana iş buldum, tez gel!»

İstanbul'a varışında, amcam oğlu Kel Şerif,

— Seni bir Hanımefendi'ye gösterecekler, beğenirse yanında çalışacaksın... dedi.

Beni Nişantaşı'nda bir apartımana götürdü. Apartımanda bir başka adam beni bir odaya soktu. İşte Betül Hanımefendi'yi ben ilk o zaman gördüm. Yastıklar içine gömülüp uzanmış. Yattığı yerden, eline bir saplı gözlük alıp bana baktı da baktı, saplı gözlüğü o yana bu yana çevirip her yanımı muayene ediyor. Saplı gözlüğe gayet meraklıydı ve hiç yanından eksik etmezdi.

Bir zaman bana böylece baktıktan sonra, beni oraya getiren adama, ecnebi dilince bir şeyler söyledi. Beni beğenmiş. O adam bana,

— Vale oldun, gözlüğü aç! dedi.

Cahillik, ben vale nedir ne bilirim. Herif bana «vale oldun» deyince, ben bu lâfı «Vali oldun» anladım. Demek bu İstanbul şehrinin âdeti budur, zengin karı kısmı adamı saplı gözlükle muayene edip beğenirse vali ya pıyor dedim. Sonra sonra, vale'nin bizim bildiğimiz usak'ın gâvurcası olduğunu öğrendim.

Efendim, gayetle asâletli olduğundan çok ters bir kadındı. Bak meselâ, bu İstanbul'un zenginini vaz geldi miydi. Boğaziçi, Büvükada gibi yazlığa tasınır değil mi? Bu bizim Betül Hanımefendi yazın sıcaklığında Nişantaşı'ndaki apartımanında oturur, kışın da Boğazicinin Anadolu vâkasındaki yalısına taşınır. Böyle bir ters kadın Allah selâmet versin...

Onun yanına vale durduğumun haftasına mı, ayına mı, geçmiş gün aklımda iyi kalmadı, kış bastırıldığından yalıya taşınıldı. Koskoca bir yalı ve de o yalıda tek başına vasıvor. hizmetçi, aşçı, usak takımları kativen yalıya sokmuyor. Yalının arkası, fundalıkla dik bir sırt: bu sırta bir ev var. hiz usak. hizmetçi, asçı, şoför filân bu sırttaki evde kalıyoruz. Betül Hanımefendi, her

ne hikmetse insanoğlundan nefret etmekteymiş, ondan bir başına yaşıyor, bir de kedisi var... Kadın dertli, melânkoli denilen bir hastalık varmış, ondan olmuş... Sebebi de, bunun bir kocası varmış, prens... Prens ile Nis'te yaşarlarmış ve de prens gayetle kumarbaz bir herifmiş. Sonra prens intihar etmiş, Betül Hanımefendi de İstanbul'a gelmiş.

Yalıya taşınıncaya kadar, o ilk gördüğümünden sonra bir daha ben onun suratını görmemişim. Yalıya taşınıncaya, biz de o dedikim dik sırttaki eve yerleştik. Bana dediler ki,

— Sen daima evde oturacaksın, hiçbir yere ayrılmıyacaksın. Yalıdan eve zil vardır. Zil çaldı mıydı, anla ki Betül Hanımefendi seni çağırıyor. Hemen koşup «Buyur!» diyeceksin.

Ben zilin başına cöktüm. Dört gün zil çalmadı. Kış da iyiden iyiye bastırdı, oraları dizboyu kar oldu, daha da kar yağma-da... Bir gece uyuyorum, zil sesiyle yataktan fırladım. Bir zil çalıyor ki durmamasıya, aman Allah... Uyku sersemi şaşırımı-

sım da, apartopar giyinmemle «Eyvah, kadının başına bir iş geldi...» diye seğirttim. Velâkin, o karın üstüne gece don çıkmış, yerler hep don... Kaldığımız ev de bayıraşağı olduğundan, adı-mımı atmamla yuvarlanıyorum. Düştüğüm yerden kalkıp tutunayım demeye kalmadan bir daha yerdeyim... Zil de hiç durmadan çalıyor. Hey Allah ben ne etsem... İçimden «Bunca zaman bir iş görmeden yiyip içip yan geldim, yattım. Nasılsa Hanım bir iş buyuracak, ona da yetişmenin imkânı yok...» Yerler buz olmuş, hem de dimdik... Hop ayaktayım, pat yerdeyim... Kafam gözüm patladı ya, aldır-dığım yok, şu zil sesine yetişsem bir... Baktım olacağı yok ve de dağbaşında sakatlanıp kalacağım, o yana bu yana tutunmayı bırakıp, kendimi bıraktım, yuvarlanarak kayarak yalının kapısına düştüm. Anahtarı bana vermişlerdi. Kapıyı acıp girdim. Gelgelelim, Hanım'ın odası neredir, bana göstermediler. Koskoca bir yalı bre oğlum. içinde var belki kırk oda... Masallar-daki gibi bir şey bu. Betül Hanı-

mefendi hangisinde ne bilirsin? O kapıya saldıyorum, helâ... Öbüründen dahıyorum, mut-bak... Öteki, banyo... Beriki, bomboş bir salon... Zil sesinin geldiği odayı bulamıyorum. Kuttadaki kibritler de bitti mi sana, ben kaldım karanlıkta. Elektrik düğmesini bulamam... Allah bilir o koskoca üç katlı yalıyı beş-on sefer döndüm dolandım durdum. Sonunda ayağıma bir şey dolanıp merdivenlerden yuvarlandım da Allaha şükür, düşüp yattığım yerden bakınca, bir kapı aralığından ışık sızdığını gördüm. Kalkıp davrandım. Kapıyı tıklattım. İçerden sesi geldi: «Kamin!» Allah selâmet versin, ya «Antre» derdi ya da «Kamin». «Buyrun, girin» demezdi, asâletinden...

İçeri girdim. Tüylar ve tüller içinde uzanmış, yatıyor. Cennet-teki huriler de olursa böyle olur işte... Gözleri tavanda, başını çevirmeden,

— Nicin geciktin? dedi.

Gündüz gözüyle evden yalıya beş dakikada zor gelinir, ben o karda donda gecenin bir vakti daha çabuk nasıl geleyim? Hiç sesimi çıkarmadım.

— Ben seni bir şey için çağır-mıştım, ama neydi unuttum... dedi.

Gene sesimi çıkarmadım.

— Ben seni nicin çağır-mıştım acaba? dedi bir daha.

Sonra birden hatırladı:

— Haaa, okurken uyuya kal-mışım da kitap düşmüş elim-den... Şu kitabı versene!

Evet, yerde bir kitap duruyor ama, istediği bu kitap olamaz. Çünkü, yattığı yerden eli sark-mış kitaba dokunuyor. İstese, eğilmeden kitabı alır, ne diye dağbaşlarından gecenin bir vakti beni çağır-sın buraya?

— Hangi kitabı efendim? de-dim.

— Yerdeki kitabı görmüyor musun? dedi.

Eğildim, yerden kitabı aldım,

— Buyrun... dedim.

Kitabı aldıktan sonra, öbür elindeki saplı gözlükle bana bakmasıyla,

— O nedir öyle? diye bağır-ması bir oldu.

Ellerim, yüzüm sıyrılmış düş-mekten, azıcık kan sızıyor; onu soruyor sanarak,

— Bir şey değil efendim... de-dim.

Saplı gözlüğü elinden bırak-madan bana bakarak,

— Nasıl bir şey değil, sen ona bir şey değil mi diyorsun... dedi.

EVDE BEKLEYEN SICAK PİYALE

TATLI HAYAL

(Reklâmcılık: 5775—41)

MİLLETLER GÜLÜYOR

Çare

Büyük bir şirketin müdürü olmuştu ama, Jacques hasislikten bir türlü vazgeçememişti... Bir gün bütün şefleri topladı:

— Bir hafta sonra yeni yıla gireceğiz dedi, bu münasebetle şefler ve işçiler arasındaki bütün anlaşmazlıkların ortadan kalkmasını istiyorum. Ama üç şartım var: Bir, bu iş bana çok pahalıya mal olmamalı, iki, bütün şehir bundan bahsetmeli, üç personel memnun olmalı...

Birkaç gün sonra Jacques masasında şöyle bir not buldu:

— «Gayet basit ve kolay!... Kendinizi Eiffel kulesinin üçüncü katından atın! Size hiç pahalıya mal olmaz! Bütün Paris sizden bahseder, ve bütün personel çok memnun olur!...»

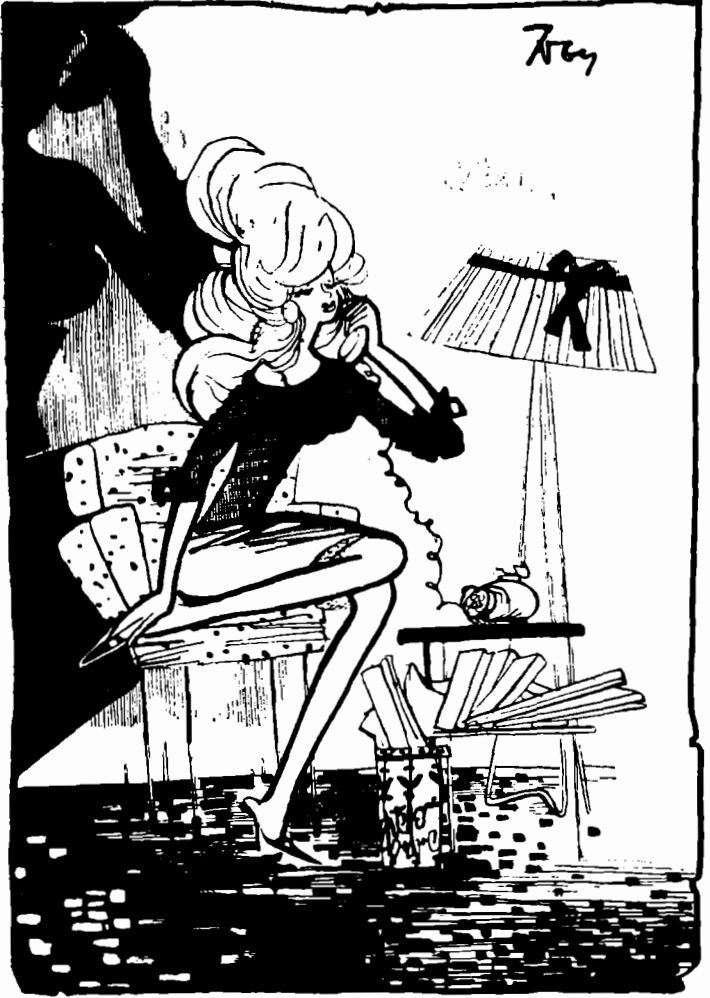
Nasıl ?

Müşteri, bir saattir, yirmi takım elbise giymiş, çıkar-mış, ama hiçbirini beğenmemişti. Kullanılmış elbise satıcısı, ötekilerden elli frank daha pahalı olan bir takımı teklif etti. Müşteri elbiseyi giydi, aynanın önünde kendini şöyle bir süzdükten sonra, almağa karar verdi.

Adam gittikten sonra satıcının karısı merakını yenemeyip kocasına sordu:

— Bu kadar kararsız bir adama en pahalı elbiseyi satmak için ne yaptın Allah aşkına?...

— Oh! dedi, satıcı, gayet basit cebine boş bir portföy koydum!...

— Yalan!.. Ben dün gece Albert'le değil, Pol'le beraberdim!

Pot üstüne pot !

Turistler tarihi bir şatoyu geziyorlardı. Bunların arasında yaşlı bir adam, bir ara yanındakine dönüp,

— Şuna bakın hele!.. diye önlerindeki kısa saçlı, pantolonlu birini gösterip, «Ne acıip şey!..» dedi, «İnsan, kız mı erkek mi, ayırt edemiyor bir türlü!»

— Nesi acıip?.. Tabii ki kız, üstelik benim kızım!.. diye cevap verdi.

İhtiyar pot kirdığını anlamıştı.

— «Ah, çok affedersiniz babası olduğunuzu bilmiyordum...» diye hatâsını düzeltmeğe çalışırken, öbürü cevap verdi sertçe:

— Babası değil, annesiyim!..

— Şunun cakasına bak.. Arabam var diye amma kuruluyor!..

Sesimi çıkarmayınca,
— Huzuruma bir daha böyle istemem, önüne ardına bak da toparlan!.. dedi.

Bir de baktım ki, aman ne baksam... Tuuu, rezillik. Uyku sersemi, zil sesiyle yataktan fırlayıp pantolonu ayağıma çektim ya, o zaman mı düğmeleri ilikliyememişim, yoksa bayırda yuvarlanırken mi çahılara takılıp pantolon düğmeleri çözülmüş...

Arkamı dönüp toparlandım. O da güler ha güler, güler ha güler... Bir mahcup oldum ki, hiç sorma.

— Zil çaldı, koştum geldim

efendim, emriniz? dedim.

— Kitap için çağırılmıştım, gidebilirsin... dedi.

Döndüm, o don havada yokuşu tırmanıp odama geldim ki, yeniden zil çalmakta... Hay Allah! Demek benden ne istiyeceği sonradan aklına geldi, diye düşündüm, döndüm geri. Ayağım alıştığundan odayı buldum, kapıyı vurdum.

— Antre!

Girdim.

— Emriniz?

— Bir şey yok...

— Zil çaldınız da...

— Ben çalmadım...

Döndüm geri ki hâlâ zil çalıyor. Demek hanımefendi benimle eğleniyor. Bir daha vardım yanına.

— Zil çaldınız... dedim.

— Haaa, dedi, farkında olmadan belki elim dokunmuştur, demin parmaklarımın arasında oynuyordum da...

Avucunda armut biçimi zil düğmesi duruyor.

Ters bir kadındı canım. Gece-leri hiç uyumaz, gündüzleri uyur. Kışın yazlıkta oturur, yazın da şehir içinde... Yanında çalışanların hepsini kovdu, bir şoförle bir de ben kaldık... Her şeyi

neyse ya, ille zil çalmalarından bıktım. Sabaha kadar durdurak yok. O koca yalıda bir başına kalmaktan da hiç korkusu yok. Bizi de yalıda yatırmaz. Bunlar hep neden? Asâletinden...

Hiç unutmam, unutulacak gibi değil ki, gene bir gece sabaha karşı zil çaldı. Koşup gittim. Gene elinde kitap.

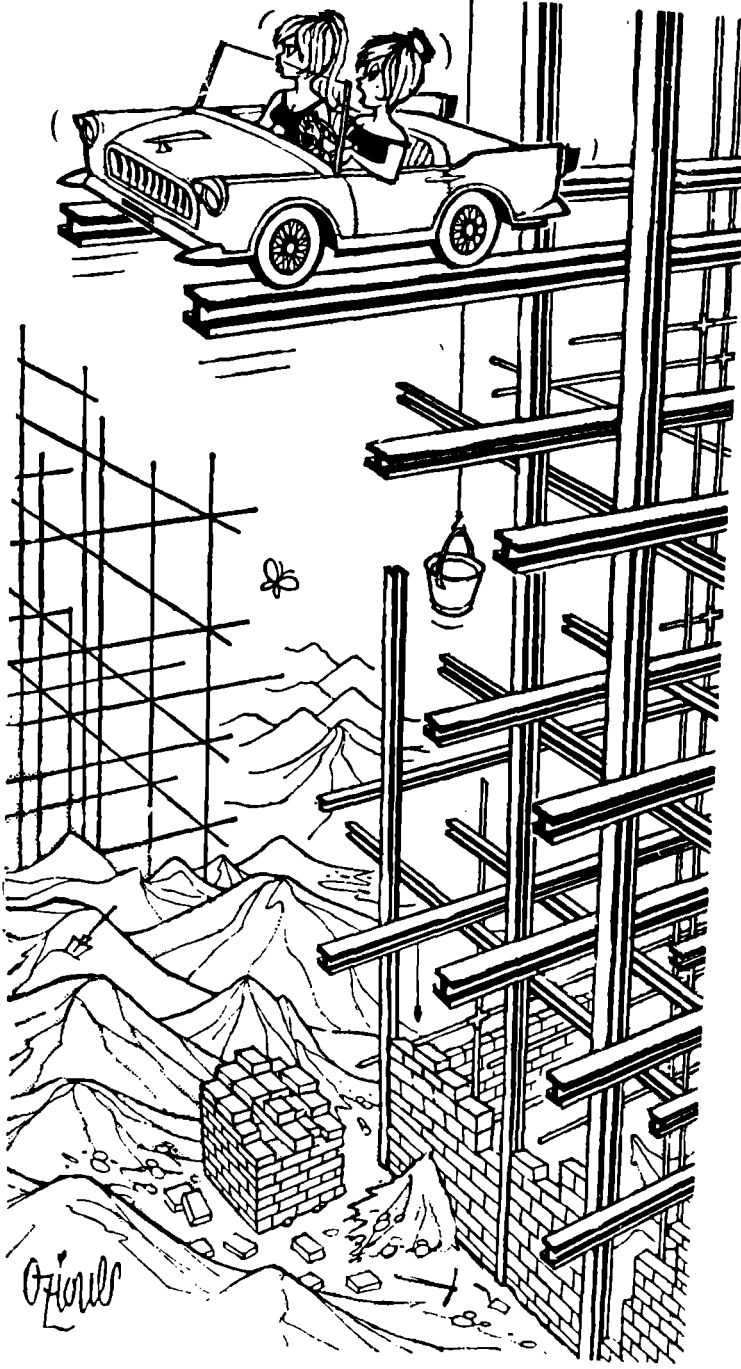
— Buyrun! dedim.

— Çabuk, bana kremşantiye bul, gel! dedi.

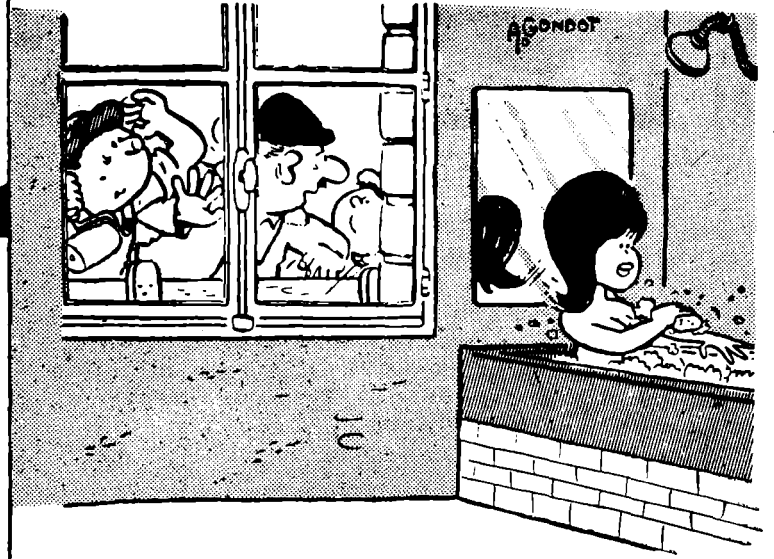
— Başüstüne efendim, dedim ya, acep bu kremşantiye dediği ne ki?

(Devamı var)

Dünya Karikatürleri

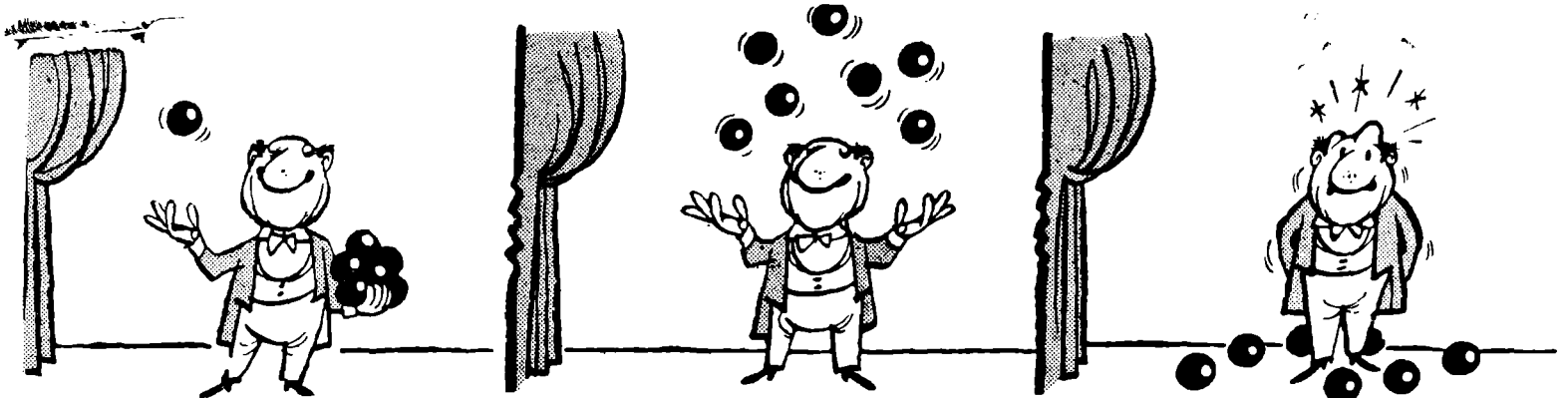
-GALİBA YOLU ŞAŞIRDIK..

-ŞEKİL ORDAN ULAN... ON SEKİZ YAŞINDAN
KÜÇÜK OLANLARA YASAK!..

-MADAM! ÖRDA BİR ŞEY TAN VAR!..
-İMKÂNSIZ... KOCAM SEYAHATTE!..

YAZISIZ ..

SANA'nın tadına
doymaz.

...üstelik kuvvet verir!

Evet, SANA yalnız lezzeti ile değil, ihtiva ettiği çeşitli vitaminler ve zengin kalori ile küçük - büyük herkes için bir kuvvet ve enerji kaynağıdır.

Özellikle, ihtiva ettiği A ve D vitaminleri dolayısı ile SANA gelişme çağındakiler için çok lüzumlu bir gıdadır.

Sana

ağıza
tat,
vücuda
sıhhat!

GRAFIKA

S-283

(İlançılık: 8010—42)

Türkiyede ilk defa paçaları İstiklî

%100 YÜN

Fully Fashioned

ÇOCUK PANTOLONLARI

KAZOVA FABRİKALARI çocuklar için AVRUPA ayarında ilk ve en mükemmel en ucuz çocuk takımlarıyla bütün Türkiye'de büyük ve haklı bir şöhret yapmış bulunmaktadır.

Kazova

Giyimde zerafet yaratır.

Mamullerimizi: Kazova mağazalarından ve büyük tuhafiyecilerden arayınız

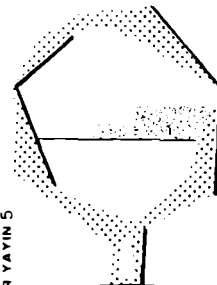
(İlançılık: 8492—43)

Radyo Reklam

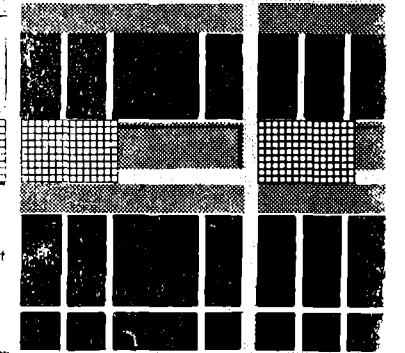
1964
YILINDA

2250000

LİRALIK PARA
VE APARTMAN
DAİRESİ
İKRAMİYELERİ

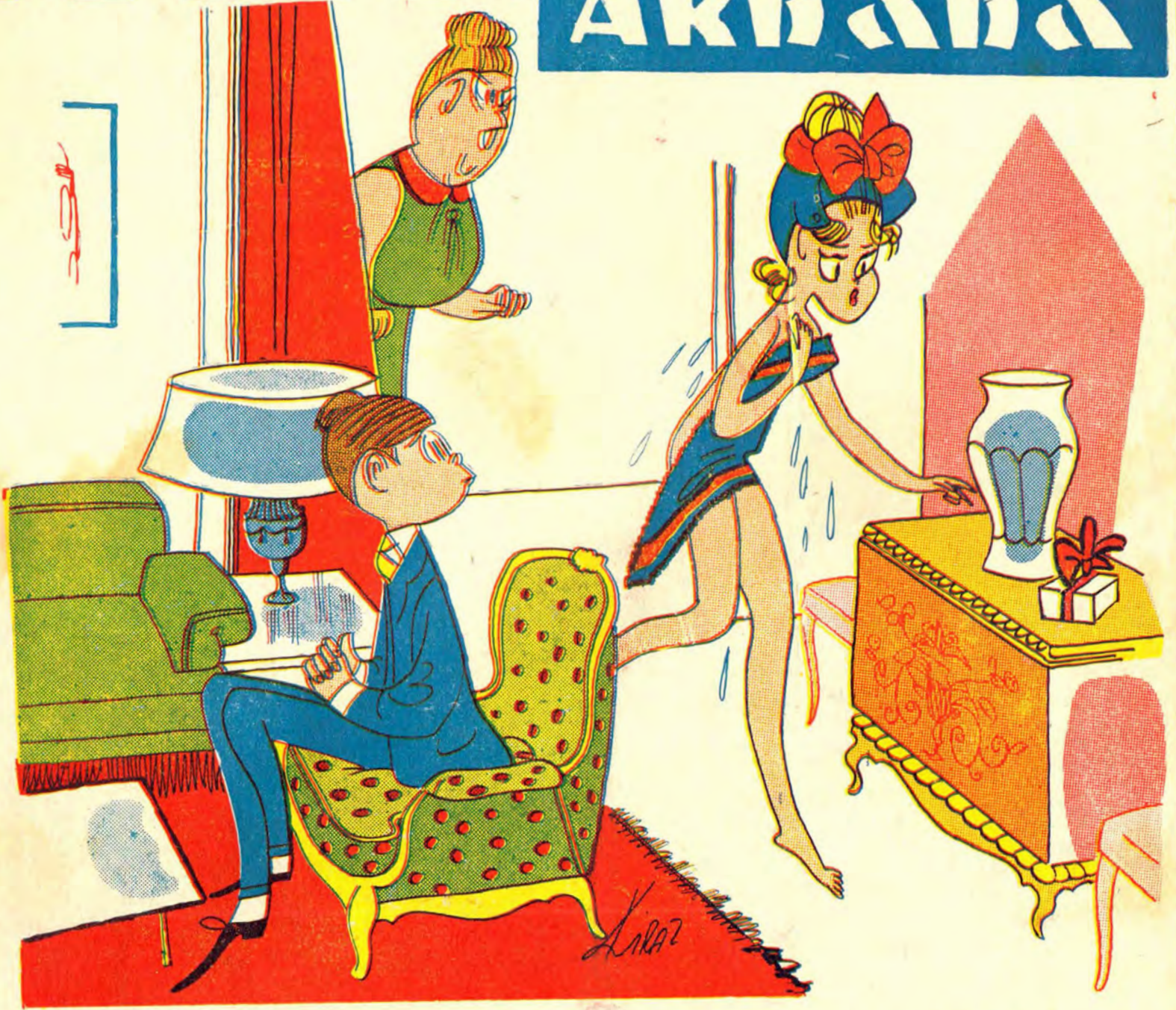
KÜLTÜR YAYIN 5

(Reklamçılık: 573—44)

TÜRK TİCARET BANKASI

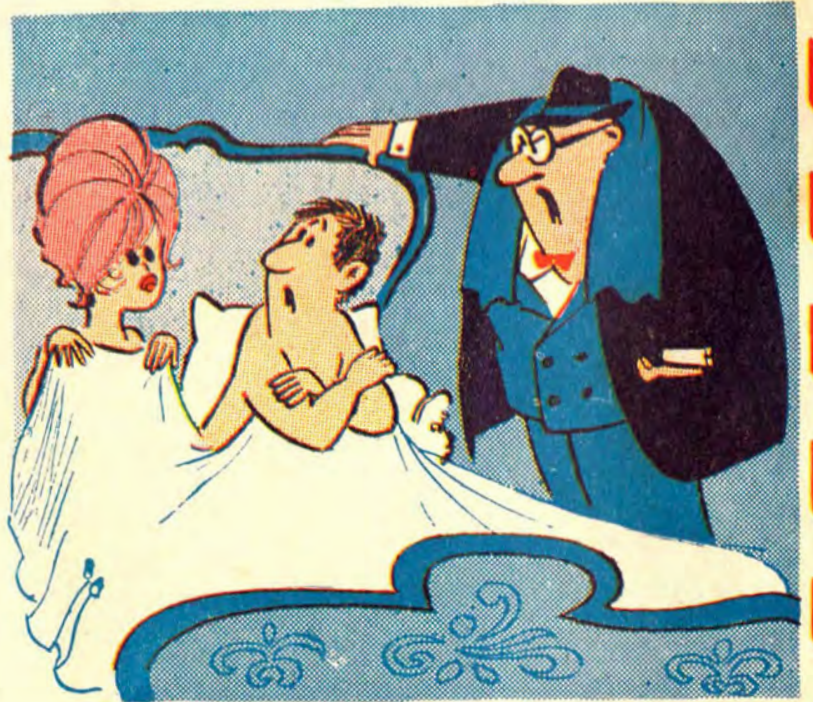
Akhaha

-DELİ KIZ... NİŞANLIN BİR PAKET GETİRDİ, DER DEMEZ BANYODAN FIRLAYIVERDİ !..

-MÜŞTERİ ÇEKMEK İÇİN ORTALIK PIRIL PIRIL OLMALI !..

-KOÇANIZIN BU KADAR KABA OLACAĞI HİÇ AKLIMA GELMEZDİ !..